

Crna Gora
MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA
PODGORICA

Primljeno: 05.05.2025				
Org. jed.	Služ. znak	Rečn. broj	Prilog	Vrijednost
11-034	125	2042	1	

87125
Podgorica, 05.05.2025.

Ministarstvo ekonomskog razvoja

Predmet: Zahtjev za slobodan pristup informacijama

Bul. Josipa Broza 23a
81 000
Podgorica

T +382 (0)20 653 736
E info@cemi.org.me

www.cemi.org.me

Poštovani,

Shodno članu 3 i 18 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list Crne Gore“, br. 44/12 i 30/17), podnosimo zahtjev za pristup sljedećim informacijama – dokumentima:

1. Da li je Ministarstvo ekonomskog razvoja izradilo i/ili utvrdilo Predlog izmjena i dopuna Zakona o slobodnim zonama u skladu sa obavezama iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028, aktivnost 1.1.2?
2. Ukoliko jeste, molim da mi dostavite:
 - kopiju nacrtu i/ili predloga zakona,
 - datum kada je predlog utvrđen ili planiran za utvrđivanje,
 - informacije o sastavu radne grupe (ako postoji),
 - eventualne zapisnike sa sastanaka ili izvještaje o sprovedenim fazama izrade ovog dokumenta.

Pristup predmetnim informacijama – dokumentima tražimo **dostavom elektronskim putem**, na e-mail adresu: [REDACTED].

S poštovanjem,

M. G. [REDACTED]
Projektni asistent

Bulevar Josipa Broza 23a, 1 sprat

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica
Crna Gora
tel: +382 20 482 301
www.gov.me/mek

Broj: 01-037/25-2072/2

15. maj 2025.godine

Na osnovu člana 18 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), člana 30 stav 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list CG“, br. 44/12 i 30/17), postupajući po zahtjevu Centra za monitoring i istraživanje - CEMI, iz Podgorice, zavedenom kod ovog Ministarstva pod brojem: 01-037/25-2072/1 od 05. maja 2025.godine, ministar ekonomskog razvoja, donosi

R j e š e n j e

I USVAJA SE zahtjev za slobodan pristup informacijama, podnosioca Centar za monitoring i istraživanje - CEMI, iz Podgorice, zaveden kod ovog Ministarstva pod brojem: 01-037/25-2072/1 od 05. maja 2025.godine, i dozvoljava pristup informacijama, kao osnovan.

II Pristup predmetnoj informaciji ostvariće se, dostavom putem elektronske pošte, na naznačenu mail adresu podnosioca zahtjeva – _____.

III Troškova postupka nije bilo.

IV Žalba protiv ovog rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 05. maja 2025.godine, Ministarstvu ekonomskog razvoja, Centra za monitoring i istraživanje - CEMI, iz Podgorice, podnio je zahtjev za slobodan pristup informacijama, koji je zaveden kod ovog Ministarstva pod brojem: 01-037/25-2072/1, kojim je tražen pristup informacijama i to „Da li je Ministarstvo ekonomskog razvoja izradilo i/ili utvrdilo Predlog izmjena i dopuna Zakona o slobodnim zonama u skladu sa obavezama iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028, aktivnost 1.1.2 ? Ukoliko jeste, molim da mi dostavite: Kopiju nacrtu i/ili predloga zakona, Datum kada je predlog utvrđen ili planiran za utvrđivanje, Informacije o sastavu radne grupe(ako postoji), Eventualne zapisnike sa sastanaka ili izvještaja o fazama izrade ovog dokumenta.“

Podnosilac je u zahtjevu naveo da pristup traženim informacijama želi da ostvari u elektronskoj formi, dostavom na e-mail: [REDACTED].

Postupajući po zahtjevu, Ministarstvo je utvrdilo da se tražena informacija nalazi u njegovom posjedu u elektronskom formatu, te da ne postoje zakonske pretpostavke za ograničenje pristupu informaciji ili njenom dijelu.

Odredbom člana 30 stav 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, između ostalog, propisano je da organ vlasti odlučuje rješenjem kojim dozvoljava pristup traženoj informaciji ili njenom dijelu.

Tražena informacija kojoj se pristup omogućava ima 46 stranica A4 formata, i pristup istoj omogućava se dostavljanjem putem elektronske pošte na mail adresu [REDACTED].

Kako je Ministarstvo u posjedu tražene informacije u elektronskoj formi troškova postupka nije bilo.

Žalba na ovo rješenje ne odlaže njegovo izvršenje shodno članu 36 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Na osnovu izloženog, shodno članu 30 stav 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Savjetu Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, preko Ministarstva ekonomskog razvoja.

MINISTAR
Nik Gjelošhaj

Nik Gjelošhaj

Dostavljeno:

- Podnosiocu zahtjeva
- u spise predmeta
- a/a

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica
Crna Gora
tel: +382 20 482 301
www.gov.me/mek

Broj: 01-037/25-2072/3

15. april 2025.godine

Centar za monitoring i istraživanje - CEMI

Predmet: Odgovor na Zahtjev za slobodan pristup informacijama Centru za monitoring i istraživanje – CEMI, broj: 01-037/25-2073/1 od 05. maja 2025.godine

Poštovani,

Postupajući po Vašem zahtjevu ovo Ministarstvo je pripremilo odgovore na pitanja kako slijedi:

1. Da li je Ministarstvo ekonomskog razvoja izradilo i/ili utvrdilo Predlog izmjena i dopuna Zakona o slobodnim zonama u skladu sa obavezama iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028, aktivnost 1.1.2 ?
2. Ukoliko jeste, molim da mi dostavite:
 - Kopiju nacrtu i/ili predloga zakona,
 - Datum kada je predlog utvrđen ili planiran za utvrđivanje,
 - Informacije o sastavu radne grupe(ako postoji),
 - Eventualne zapisnike sa sastanaka ili izvještaja o fazama izrade ovog dokumenta.

Odgovori :

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama je još uvijek u fazi izrade.

U prethodnom periodu Ministarstvo ekonomskog razvoja je predano radilo na ispunjavanju obaveze 1.1.2 - utvrditi predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama, koja je definisana Akcionim planom za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028. godine.

Prioritetni cilj izmjena i dopuna navedenog Zakona je borba protiv nedozvoljene trgovine u slobodnim zonama, povećanje transparentnosti i unaprjeđenje standarda poslovanja, što dalje omogućava rast visokokvalitetnih investicija koje doprinose održivom ekonomskom rastu i jačanju konkurentnosti privrede.

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama navedenog Zakona obezbijediće se da slobodne zone posluju u skladu sa međunarodnim standardima poslovanja i da povećaju transparentnost u radu. Takođe, cilj navedenih izmjena je da se obezbijedi snažna carinska kontrola, primjena naprednih tehnoloških alata za praćenje i nadzor robe i podsticanje saradnje radi suzbijanja nezakonite trgovine u zonama i pooštavanje kaznenih odredbi za prekršaje.

U tom cilju, Ministarstvo ekonomskog razvoja je u skladu sa Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Službeni list Crne Gore", br. 041/18 od 28.06.2018) 6.11.2024. godine objavilo dva javna poziva, 1) Javni poziv nevladinim organizacijama (NVO) za predlaganje predstavnika/ce u radnom tijelu za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama i 2) Javni poziv za konsultovanje zainteresovane javnosti za pripremu predloga navedenog Zakona.

Na osnovu javnog poziva za učešće predstavnika NVO, Ministarstvo ekonomskog razvoja je 27. novembra 2024. godine objavilo Listu predstavnika NVO predloženih za radnu grupu za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama i utvrdilo da će predstavnik NVO za učešće u navedenoj Radnoj grupi biti gđa Vanja Čalović-Marković, izvršna direktorica MANS-a, koji je ujedno bila jedini prijavljeni kandidat NVO sektora.

Takođe, na osnovu javnog poziva za konsultovanje zainteresovane javnosti, 28.11.2024. godine Ministarstvo ekonomskog razvoja je objavilo Izvještaj o obavljenom konsultovanju zainteresovane javnosti. U periodu određenom za konsultovanje zainteresovane javnosti (od 6.11.2024. godine do 21.11.2024. godine) na tekst Zakona o slobodnim zonama 19.11.2024. godine dostavljena je jedna sugestija od strane Američke privredne komore u Crnoj Gori, koja a glasi: "U članu 18, poslije stave 3 (dodati novi stav 4) koji glasi:" Zabranjeno je unošenje i skladištenje akcizne robe u slobodne zone, uključujući i ovakvu robu koja je oslobođena plaćanja akciza, poreza i carina, a namijenjena prodaji u slobodnim carinskim prodavnicama u zemlji i inostranstvu".

Nakon završetka navedenih procedura, Ministar ekonomskog razvoja, g-din Nik Gjelošhaj je 17. decembra 2024. godine donio Rješenje broj: 010-053/24-42288/3, kojim je formirana Radna grupa za izradu Predloga zakona o izmjeni i dopuni Zakona o slobodnim zonama. Radnu grupu čine predstavnici nadležnih resora državne uprave, NVO i privatnog sektora. U radu navedene radne grupe učestvuju i predstavnici Britanske Ambasade u Podgorici i nezavisni konsultant, koji pruža pravnu pomoć u izradi predloga izmjena i dopuna postojećeg zakonskog okvira za slobodne zone.

Do sada je održano dvanaest sastanaka Radne grupe za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama (prilog – usaglašeni Zapisnici sa sastanaka). Postignuta je saglasnost u pogledu definisanja značajnog dijela odredbi Zakona o slobodnim zonama. Imajući u vidu da je primarni cilj izmena i dopuna navedenog Zakona suzbijanje nedozvoljene trgovine i unaprjeđenje transparentnosti u zonama, propisana je zabrana proizvodnje, prometa i skladištenja i pretovara duvana i duvanskih proizvoda u zonama, preciznije su definisani uslovi za davanje saglasnosti za osnivanje zone, status osnivača, operatora i korisnika zone kao i mehanizmi za sprovođenje mjera carinskog nadzora, definisani su prostorno-tehnički uslovi za rad i funkcionisanje zone, model upravljanja zonom, i obaveza uspostavljanja elektronskog sistema upravljanja u zonama.

U narednom periodu predmet posebnog razmatranja biće odredbe Zakona kojim se propisuje slobodan spoljno-trgovinski režim, urbanistička ovlašćenja operatora, eksproprijacija, uslovi za prestanak rada zone, izvještavanje i kaznene odredbe za prekršaje operatora i korisnika u zoni.

Prilozi:

- Rješenje o formiranju Radne grupe
- Rješenje o dopuni Rješenja o formiranju Radne grupe
- Zapisnici sa sastanaka Radne grupe.

S poštovanjem,

MINISTAR
Nik Gjeloshaj

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica
Crna Gora
tel: +382 20 482 301
www.gov.me/mek

Br: 010-053/24-4288/3

17.12.2024. godine

Na osnovu člana 54 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“, br. 098/23 od 31.10.2023, 102/23 od 17.11.2023, 113/23 od 15.12.2023, 071/24 od 23.07.2024, 072/24 od 26.07.2024, 090/24 od 20.09.2024, 093/24 od 27.09.2024, 093/24 od 27.09.2024, 104/24 od 31.10.2024, 117/24 od 06.12.2024) Ministar ekonomskog razvoja donosi

R J E Š E N J E

- I. Obrazuje se Radna grupa za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama, u sljedećem sastavu:

1. Ana Raičević, predsjednica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, državna sekretarka;
2. Renata Milutinović, članica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, v.d. generalne direktorice;
3. Milena Dedović, sekretarka, Ministarstvo ekonomskog razvoja, samostalna savjetnica I;
4. Jovana Krunić, članica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, načelnica;
5. Jelena Velimirović, članica, Ministarstvo finansija, načelnica;
6. Dijana Filipović, članica, Ministarstvo finansija, samostalna savjetnica I;
7. Irena Popović, članica, Uprava carina, načelnica;
8. Dejan Marković, član, Uprava carina, načelnik;
9. Mašan Lekić, član, Uprava carina, šef CI Sl. zona Bar;
10. Boris Janičević, član, Uprava carina, samostalni carinski savjetnik I;
11. Nikaš Petrušić, član, Poreska uprava, poreski inspektor;
12. Milena Milović, članica, Predsjednik Vlade, savjetnica predsjednika Vlade;
13. Marina Boljević, članica, Agencija za zaštitu konkurencije, samostalna savjetnica III;
14. Una Bulatović, članica, Agencija za investicije, samostalni savjetnik I;
15. Vladan Raičević, član, Potpredsjednik Vlade za politički sistem, pravosuđe i korupciju, savjetnik potpredsjednika Vlade;
16. Marko Đukić, član, Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama, samostalni savjetnik;
17. Mitar Bajčeta, član, Privredna komora, generalni sekretar;
18. Tamara Gačević, članica, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, šefica kabineta;
19. Vanja Čalović Marković, članica, Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS, izvršna direktorica.

- II Zadatak Radne grupe je da kroz saradnju nadležnih institucija, nevladinih organizacija i civilnog društva sačini Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama i isti uskladi sa novim carinskim propisima, Carinskim zakonom („Sl. list CG“, br. 086/22) i Uredbom o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti („Sl. list CG“, br. 026/23 i 097/23), kao i sa pravnom tekovinom EU i najboljom međunarodnom praksom u oblasti razvoja slobodnih zona.
- III Rok za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama je IV kvartal 2025. godine.
- IV Na osnovu saglasnosti Ministra, sastav Radne grupe se može proširiti, kao i angažovati stručna i pravna podrška za rad Radne grupe.
- V Lica iz stava I ovog rješenja nemaju pravo na naknadu za rad u Radnoj grupi za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama.
- VI Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

U okviru obaveza definisanih završnim mjerilima za pregovaračko poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava, Vlada Crne Gore je 4. juna 2024. godine usvojila Strategiju za borbu protiv korupcije 2024-2028. godine, kojom je predviđeno usvajanje seta zakona u cilju unaprjeđenje normativnog okvira u sprječavanju korupcije, među kojim je i usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama.

Takođe, Zaključkom broj 07-011/23-1196/2 od 30. marta 2023. godine Vlada je usvojila Informaciju o inicijativi za pristupanje OECD Preporuci o suzbijanju nedozvoljenje trgovine, kojom se predviđa unaprjeđenje transparentnosti u zonama slobodne trgovine kao dio širih napora za suprostavljanje nelegalnoj trgovini i definisala obavezu da se razmotri usklađivanje zakonodavnog okvira za uspostavljanje i razvoj slobodnih zona sa navedenim OECD preporukama.

Smjernice za vršenje nadzora carinskih organa u slobodnim zonama radi podsticanja oporavka, obnove i otpornosti za održivi lanac snabdijevanja u okviru istih su definisane Praktičnim vodičem o slobodnim zonama koji je izdala Svjetska carinska organizacija (SCO) u decembru 2020. godine, dok je britanska Uprava prihoda i carina sprovela operativne analize u oblasti suzbijanja nelegalne trgovine u slobodnim zonama.

Polazeći od gore navedenih preporuka i istraživanja, Radna grupa će pristupiti izradi Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama, kojim će se uspostaviti institucionalni okvir za definisanje adekvatnih mehanizama za suzbijanje nelegalne trgovine u slobodnim zonama i skladištima, povećanje transparentnosti u radu i unaprjeđenje poslovanja u skladu sa međunarodnim standardima. Takođe, navedenim Zakonom će biti unaprijeđene odredbe kojim se definišu uslovi poslovanja u slobodnim zonama, podsticajne mjere za rast obima legitimnih ekonomskih aktivnosti u slobodnim zonama i skladištima, model upravljanja u slobodnim zonama, prostorno-tehnički uslovi za dobijanje statusa slobodne zone i pooštrene mjere kaznene politike za kaznene prekršaje korisnika i operatora slobodnih zona i skladišta.

Pri definisanju novog zakonodavnog rješenja biće uzeti u razmatranje novi carinski propisi, Carinski zakon („Sl.list“ CG“, br. 086/22) i Uredba o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti („Sl.list CG“, br. 026/23 i 097/23), koji su usaglašeni sa EU legislativom, kao i međunarodne preporuke eminentnih organizacija, preporuke OECD o suzbijanju nelegalne trgovine u slobodnim zonama, SCO, ali i obaveze definisane u okviru pregovaračkog poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava i Strategijom za borbu protiv korupcije 2024-2028.

Aktivnosti Radne grupe će se odnositi na analizu postojećeg zakonodavnog okvira i podzakonskih akata o slobodnim zonama i skladištima, sagledavanje obuhvata potrebnih izmjena i dopuna postojećeg zakonskih i podzakonskih akata, uključujući konsultacije sa svim nadležnim subjektima i zainteresovanim stranama za oblast razvoja slobodnih zona i skladišta.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja moguće je pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore u roku od 20 dana od dana dostavljanja rješenja.

Dostavljeno:

- Članovima Radne grupe
- a/a

MINISTAR

Nik Gjelošhaj

Odobrila:

mr Renata Milutinović

v.d. Generalna direktorica Direktorata za razvoj industrije i zanatstva

Obradila:

mr Jovana Krunic

Načelnica Direkcije za slobodne zone

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

Br: 010-053/24-4288/4

23.01.2025. godine

Na osnovu člana 54 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“, br. 098/23 od 31.10.2023, 102/23 od 17.11.2023, 113/23 od 15.12.2023, 071/24 od 23.07.2024, 072/24 od 26.07.2024, 090/24 od 20.09.2024, 093/24 od 27.09.2024, 093/24 od 27.09.2024, 104/24 od 31.10.2024, 117/24 od 06.12.2024), Ministar ekonomskog razvoja donosi

R J E Š E N J E

o izmjeni Rješenja o formiranju Radne grupe za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama

- I U Rješenju o formiranju Radne grupe za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama broj 010-053/24-4288/3 od 17. decembra 2024.godine, u stavu I tačka 3 riječi „ Milena Dedović, sekretarka, Ministarstvo ekonomskog razvoja, samostalna savjetnica I “ zamjenjuju se riječima „Marija Čvorović, sekretarka, Ministarstvo ekonomskog razvoja, v.d. generalne direktorice“.
- II U ostalim djelovima Rješenje ostaje nepromijenjeno.
- III Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo ekonomskog razvoja je 17. decembra 2024. godine donijelo Rješenje broj 010-053/24-4288/3 o formiranju Radne grupe za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama, koju čine predstavnici nadležnih državnih resora, privrede i NVO sektora.

Navedenim Rješenjem za sekretarku Radne grupe je određena Milena Dedović, samostalna savjetnica I u Ministarstvu ekonomskog razvoja.

Članom 54 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“, br. 098/23 od 31.10.2023, 102/23 od 17.11.2023, 113/23 od 15.12.2023, 071/24 od 23.07.2024, 072/24 od 26.07.2024, 090/24 od 20.09.2024, 093/24 od 27.09.2024, 093/24 od 27.09.2024, 104/24 od 31.10.2024, 117/24 od 06.12.2024) propisano je da ministar ima ovlaštenje da obrazuje projektne grupe, timove ili druge odgovarajuće oblike rada i da određuju sastav, poslove i rokove u kojima će se zadatak obaviti, sredstva i druge uslove za rad. Shodno navedenim ovlaštenjima, ministar ekonomskog razvoja je donio Rješenje o izmjeni Rješenja o formiranju Radne grupe za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama i za sekretarku Radne grupe umjesto Milene Dedović, samostalne savjetnice I u Ministarstvu ekonomskog razvoja odredio Mariju Čvorović, v. d. generalne direktorice u Ministarstvu ekonomskog razvoja.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja moguće je pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore u roku od 20 dana od dana dostavljanja rješenja.

Dostavljeno:

- Članovima Radne grupe
- a/a

 MINISTAR
Nik Gjelošhaj

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica
Crna Gora
tel: +382 20 482 360
www.gov.me/mek

Broj: 010-053/24-4288/5

31.1.2025. godine

ZAPISNIK SA I SASTANKA RADNE GRUPE ZA IZRADU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLOBODNIM ZONAMA

Prvi sastanak Radne grupe za izradu predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o slobodnim zonama održan je u srijedu 29. januara 2025. godine, sa početkom u 9.00 časova u prostorijama Ministarstva ekonomskog razvoja.

Sastanku su prisustvovali:

Članovi Radne grupe:

1. Ana Raičević, predsjednica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, državna sekretarka;
2. Renata Milutinović, članica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, v.d. generalne direktorice;
3. Jovana Krunic, članica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, načelnica;
4. Dijana Filipović, članica, Ministarstvo finansija, samostalna savjetnica I;
5. Dejan Marković, član, Uprava carina, načelnik;
6. Mašan Lekić, član, Uprava carina, načelnik;
7. Boris Janjević, član, Uprava carina, samostalni carinski savjetnik I;
8. Nikaš Petrušić, član, Poreska uprava, poreski inspektor;
9. Nina Vukotić savjetnica Predsjednika Vlade;
10. Marina Boljević, članica, Agencija za zaštitu konkurencije, samostalna savjetnica III;
11. Una Bulatović, članica, Agencija za investicije, samostalni savjetnik I;
12. Vladan Raičević, član, Potpredsjednik Vlade za politički system, pravosuđe i korupciju, savjetnik Potpredsjednika Vlade;
13. Marko Đukić, član, Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama, samostalni savjetnik;
14. Vanja Čalović Marković, članica, Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS, izvršna direktorica.

Napomena: Nina Vukotić, savjetnica Predsjednika Vlade, obavijetila je prisutne da sastanku prisustvuje umjesto Milene Milović, članice, savjetnice Predsjednika Vlade.

Marija Čvorović, sekretarka, Ministarstvo ekonomskog razvoja, v.d. generalne direktorice;

2. Predstavnici Britanske ambasade,

1. Marija Jojić, savjetnica oficira za vezu za privredni i finansijski kriminal | Uprava prihoda i carina (HMRC) | Britanska ambasada Podgorica.

2. Brian Dixon, oficira za vezu za privredni i finansijski kriminal | Uprava prihoda i carina (HMRC) | Britanska ambasada Podgorica.

Sastanku nisu prisustvovali sljedeći članovi Radne grupe:

1. Jelena Velimirović, članica, Ministarstvo finansija, načelnica;
2. Mitar Bajčeta, član, Privredna komora, generalni sekretar;
3. Tamara Gačević, članica, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, šefica kabineta;
4. Irena Popović, članica, Uprava carina, načelnica;

Konstatuje se da je članovima Radne uz poziv za prvi sastanak, dostavljen sljedeći materijal važeći Zakon o slobodnim zonama ("Sl. list RCG", br. 42 od 22. juna 2004, 11/07, "Sl. list CG", br. 76 od 12. decembra 2008, 40/11, 40/16), Vodič Svjetske carinske organizacije o slobodnim zonama (SCO, vodič o SZ) kao i preporuke Savjeta OECD o borbi protiv nedozvoljene trgovine.

Sastanak je otvorila predsjednica Radne grupe, Ana Raičević, koja je pozdravila prisutne i zahvalila im na dolasku. Posebnu zahvalnost izrazila je Britanskoj ambasadi na podršci koju pruža Crnoj Gori, kako u ovom procesu, tako i u izradi izmjena Carinskog zakona. Takođe, zahvalila je predstavnicima nevladinog sektora na učešću, naglasivši njihov značaj u donošenju kvalitetnih zakonskih rješenja. Predsjednica je istakla da je glavni cilj izmjena i dopuna Zakona o slobodnim zonama unapređenje borbe protiv nedozvoljene trgovine, povećanje transparentnosti i podizanje standarda poslovanja. Prenijela je poruku potpredsjednika Vlade – da je njenjova jedina molba da zakon treba da bude kvalitetan i izrađen u što je moguće kraćem roku.

Ana Raičević, predsjednica je podsjetila na neke od dosadašnjih aktivnosti koje su prethodile formiranju Radne grupe:

- Usvajanje Strategije borbe protiv korupcije 2024–2028, kojom je predviđena izmjena seta zakona, uključujući i Zakon o slobodnim zonama.
- Usvajanje Informacije o inicijativi za pristupanje OECD Preporuci o suzbijanju nedozvoljene trgovine, čime se predviđa povećanje transparentnosti u slobodnim zonama

Takođe je istakla da je, Ministarstvo ekonomskog razvoja objavilo dva javna poziva i to: 1) Javni poziv nevladinim organizacijama (NVO) za predlaganje predstavnika/ce u ovom radnom tijelu te da je izabrana gospođa Vanja Čalović-Marković, izvršna direktorica MANS-a. i 2) Javni poziv za konsultovanje zainteresovane javnosti za pripremu predloga navedenog Zakona. U toku konsultacija sa zainteresovanom javnošću pristigla je jedna sugestija, i to od Američke privredne komore u Crnoj Gori.

Ana Raičević, predsjednica, je informisala članove da je donijeto novo Rješenje o izmjeni sastava Radne Grupe, kojim je za sekretarku imenovana Marija Čvorović umjesto Milene Dedović.

Renata Milutinović, članica, predložila je da članovi Radne grupe, na osnovu svojih dosadašnjih iskustava u primjeni Zakona o slobodnim zonama, dostave konkretne prijedloge za izmjene i dopune zakonskog teksta. Informisala je prisutne da su konsultacije sa Britanskom ambasadom već započete i da će njihovi inputi biti korišćeni u pripremi prijedloga zakona.

Brian Dikson, predstavnik Britanske ambasade, takođe je pozdravio sve prisutne i dao kratak osvrt na dosadašnje aktivnosti Britanske ambasade i Britanske uprave carina. Istakao je da je kroz dosadašnju saradnju sa Upravom carina Crne Gore uočen ozbiljan problem krijumčarenja cigareta kroz zloupotrebu Slobodne carinske zone u Luci Bar. Naglasio je da cigarete ostaju u Crnoj Gori, gdje se prodaju na lokalnom tržištu ili se ilegalno krijumčare u zemlje regiona. Istakao

je da su veliki napori bili usmjereni na mapiranje sumnjivih pošiljaka i sankcionisanje počinitelja. Naglasio je potrebu da se slobodne zone razvijaju u ekonomskom smislu, te da Luka Bar treba da bude atraktivna za investitore, a ne da se povezuje sa organizovanim kriminalom. U tom kontekstu, pozdravio je predložene izmjene Zakona o slobodnim zonama. Takođe, naglasio je da Britanska ambasada stoji na raspolaganju za dalje pružanje podrške kroz tehničku pomoć, ekspertizu Britanske uprave carina, kao i pravnu pomoć od strane konsultanta Milana Kekera, koji će biti dostupan u vezi sa budućim potrebama pri izradi zakonskog teksta.

Dejan Marković, član Radne grupe, informisao je prisutne da je Uprava carina inicirala izmjenu Zakona o slobodnim zonama. Naveo je da su u procesu pripreme korišćene Preporuke OECD-a. Praktični vodič i zaključci sa sastanaka održanih sa Britanskom ambasadom. Istakao je da je pripremljen dokument koji sadrži ključne elemente koje bi trebalo uključiti u novo zakonsko rješenje. Naglasio je da je neophodno detaljno analizirati postojeće norme i njihove efekte u praksi, kako bi izmjene bile sveobuhvatne i usklađene sa međunarodnim standardima.

Vanja Čalović-Marković, članica istakla je da do sada nije imala priliku vidjeti radnu grupu ovolikog obima, te je postavila pitanje organizacije i načina funkcionisanja iste. Dalje je naglasila potrebu za definisanjem dinamike rada i metodologije, posebno u kontekstu zahtjeva ministra da tekst bude završen u što kraćem roku, kao i u skladu sa rokovima predviđenim Strategijom za borbu protiv korupcije. Predložila je formiranje manjih timova unutar Radne grupe kako bi se povećala efikasnost rada. Takođe, sugerisala je da Britanska ambasada dostavi pisane informacije relevantne za izmjene zakona, kao i smjernice o međunarodnim standardima koje treba uzeti u obzir u daljem radu.

Jovana Krunić, članica, naglasila je da su svi članovi bili neophodni za ovaj proces.

Ana Raičević, predsjednice, je istakla da razumije stav gospođe Čalović-Marković te naglasila da je cilj ovog procesa pokazati dodatnu posvećenost radu i pristupiti mu s posebnom pažnjom. Takođe je ukazala na važnost redovnog prisustvovanja sastancima i zamolila sve članove da lično prisustvuju, budući da Rješenjem nije predviđena mogućnost zamjene. Posebno je naglasila da, s obzirom na veliki broj članova Radne grupe, redovno prisustvo omogućava kvalitetno praćenje rada i efikasno donošenje odluka.

Marija Jojić, predstavnik Britanske ambasade, istakla je da Hrvatska sa Lukom Ploče prolazi proces certifikacije slobodnih zona i da je usvajanje zakona ključno kako bi se uvele najbolje prakse.

Jovana Krunić, članica, naglasila je potrebu dodatnog upoznavanja sa procesom certifikacije, s obzirom na to da je riječ o novom institutu koji treba propisati Zakonom. Takođe, istakla je da je važno razmotriti da li, osim mjera carinskog nadzora, treba i druge članove zakona promijeniti, te da li uvesti mjere podsticaja i sl.

Marija Jojić, predstavnik Britanske ambasade, predložila je kontakt sa organizacijom Eurol kako bi se obezbijedila potrebna pomoć u procesu izrade Zakona.

Ana Raičević, predsjednica, je nakon diskusije konstatovala da je postignuta saglasnost između prisutnih da se članovi institucija koje tangira određeno pitanje definisano zakonom sastaju češće i rade na pripremi predloga unapređenja odredbi koje se tiču njihove nadležnosti te da o tome obavijeste ostale članove kao i da im dostave potrebne materijale.

Također, ukazala je i na potrebu unapređenja odredbi koje se odnose na uslove za prestanak rada slobodne zone i skladišta, ističući slučaj Novog Duvanskog kombinata kao primjer izazova u primjeni važećih propisa.

Zaključci sa sastanka

1. Svi članovi Radne grupe treba da dostave predloge i sugestije iz domena svojih nadležnosti najkasnije do **7. februara 2025. godine do 14:00 časova**.
2. Sastanak predstavnika ključnih institucija (Kabinet potpredsjednika Vlade, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo finansija, Uprava carina, Britanska ambasada i MANS) održaće se **3. februara 2025. godine**, radi pripreme izmjena u dijelu mjera carinskog nadzora.
3. Naredni sastanak Radne grupe u punom sastavu održaće se **10. februara 2025. godine u 10:00 časova u prostorijama Ministarstva ekonomskog razvoja**.

Predsjednica Radne grupe, Ana Raičević, zaključila je sastanak, zahvalila prisutnima na učešću i naglasila važnost kontinuirane saradnje kako bi se osigurao kvalitetan i efikasan zakonodavni proces.

Zapisnik sačinila:

Marija Čvorović

Marija Čvorović
sekretarka

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica
Crna Gora
tel: +382 20 482 360
www.gov.me/mek

13.2.2025. godine

Broj: 010-053/24-4288/7

ZAPISNIK SA II SASTANKA RADNE GRUPE ZA IZRADU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLOBODNIM ZONAMA

Drugi sastanak Radne grupe za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o slobodnim zonama održan je u ponedjeljak 10. februara 2025. godine, sa početkom u 10.00 časova u prostorijama Ministarstva ekonomskog razvoja.

Sastanku su prisustvovali:

Članovi Radne grupe:

1. Ana Raičević, predsjednica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, državna sekretarka;
2. Renata Milutinović, članica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, v.d. generalne direktorice;
3. Jovana Krunic, članica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, načelnica;
4. Jelena Velimirović, članica, Ministarstvo finansija, načelnica;
5. Dijana Filipović, članica, Ministarstvo finansija, samostalna savjetnica I;
6. Irena Popović, članica, Uprava carina, načelnica;
7. Dejan Marković, član, Uprava carina, načelnik;
8. Mašan Lekić, član, Uprava carina, načelnik;
9. Boris Janjević, član, Uprava carina, samostalni carinski savjetnik I;
10. Nikaš Petrušić, član, Poreska uprava, poreski inspektor;
11. Marina Boljević, članica, Agencija za zaštitu konkurencije, samostalna savjetnica III;
12. Una Bulatović, članica, Agencija za investicije, samostalni savjetnik I;
13. Vladan Raičević, član, Potpredsjednik Vlade za politički system, pravosuđe i korupciju, savjetnik Potpredsjednika Vlade;
14. Marko Đukić, član, Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama, samostalni savjetnik;
15. Vanja Čalović Marković, članica, Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS, izvršna direktorica.

Marija Čvorović, sekretarka, Ministarstvo ekonomskog razvoja, v.d. generalne direktorice;

2. Predstavnici Britanske ambasade,

1. Marija Jojić, savjetnica oficira za vezu za privredni i finansijski kriminal | Uprava prihoda i carina (HMRC) | Britanska ambasada Podgorica.
2. Milan Kekec, pravni konsultant angažovan od strane Britanske ambasade u Podgorici.

Sastanku nisu prisustvovali sljedeći članovi Radne grupe:

1. Mitar Bajčeta, član, Privredna komora, generalni sekretar;
2. Tamara Gačević, članica, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, šefica kabineta;
3. Milena Milović, članica, savjetnica Predsjednika Vlade.

Konstatuje se da je članovima Radne grupe, prije održavanja drugog sastanka, dostavljen sljedeći materijal: Sugestije za izmjenu Zakona o slobodnim zonama Agencije za investicije Crne Gore, Sugestije za izmjenu Zakona MANS-a i Prvi radni nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama. Takođe, konstatuje se da članovi nisu imali primjedbe na Zapisnik sa I sastanka Radne grupe.

Sastanak je otvorila predsjednica Radne grupe, Ana Raičević, koja je pozdravila prisutne i zahvalila im na dolasku. Predložila je da fokus sastanka bude na:

1. Načinu uređenja zone, uzimajući u obzir sva ona zakonska rješenja koja mogu biti iskorišćena, kao što je to gospodin Kekec i uradio;
2. Preporukama Britanske ambasade i Uprave carina i
3. Preporukama MANS-a.

Takođe, istakla je da kao što su svi prisutni upoznati, postoji Odluka o zabrani skladištenja duvanskih proizvoda u Slobodnoj zoni „Luka Bar“, koju je Vlada Crne Gore donijela 2021. godine, te da je pravno valjana, ali o istom ne bi otvarala diskusiju, već je predložila da fokus bude na iznalaženju najboljeg rješenja koje bi bilo inkorporirano u zakon, tj. da izmjene i dopune Zakona obuhvate i zabranu skladištenja duvanskih proizvoda.

Jelena Velimirović, članica, je kazala da je Odluka o zabrani skladištenja duvanskih proizvoda u Slobodnoj zoni „Luka Bar“ donijeta na osnovu člana 19 Uredbe o Vladi Crne Gore, a u vezi sa članom 5 Zakona o slobodnim zonama da ista daje smjernice carinskom organu kako da postupi u tom slučaju. Postupak zabrane skladištenja propisan je Carinskim zakonom i u skladu sa EU propisima, te imajući u vidu da je ista odredba postojala i u ranijem zakonu, Odluka Vlade i dalje proizvodi pravno dejstvo i pravno je valjana.

Vanja Čalović, članica, istakla je da je mišljenja da je jedino rješenje da Vlada donese novu odluku, u skladu sa važećim Carinskim zakonom. Takođe, smatra da je izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama neophodno propisati trajnu zabranu skladištenja cigareta u slobodnim zonama, kako ista ne bi zavisila od odluka Vlade. Istakla je važnost konsultovanja MUP-a, ANB-a i Ministarstva odbrane u procesu izrade Zakona.

Ana Raičević, predsjednica, naglasila je da je cilj da se fokusiramo na mehanizme koji će omogućiti spriječavanje zloupotreba, što će dovesti do unapređenja ove oblasti.

Jelena Velimirović, članica, osvrnula se na Carinski zakon i ukazala na to da Carina ima pravo da donese rješenje o zabrani skladištenja roba. Takođe, saglasila se sa predlogom gospođe Čalović, da Zakonom može biti predviđena odredba koja se odnosi na zabranu skladištenja cigareta. Istakla je da je mišljenja da bi bilo korisno da u rad Radne grupe bude uključen i predstavnik Luke Bar a.d.

Vanja Čalović, članica, osvrnula se na obaveze korisnika u pogledu carinskog nadzora i evidencije, te istakla da bi, ukoliko je moguće, trebalo obavezati korisnike slobodnih zona da prijavljuju sve transakcije iznad 10.000 EUR carinskoj upravi i Finansijsko-obavještajnoj jedinici (FIU). Takođe, predložila je da se preporuke MANS-a dostave FIU, kako bi se utvrdilo da li je moguće nametnuti posebne obaveze subjektima Zakona o slobodnim zonama, ako iste nisu prepoznate Zakonom o sprječavanju pranja novca.

Milan Kekec, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da je za adekvatnu implementaciju mjera carinskog nadzora potrebno da se Radna grupa odredi u pogledu pitanja kao što su: način osnivanja zone, ko će donijeti odluku o osnivanju zone, da li će se praviti razlika između osnivača zone i operatora zone, dobijanje saglasnosti na otvaranje zone, ko može biti operator zone, a ko korisnik.

Ana Raičević, predsjednica, istakla je da je u Prvom radnom nacrtu isključeno fizičko lice, a to se odnosi na preduzetnika, pa je postavila pitanje zbog čega je to urađeno. Podsjetila je da

preduzetnik odgovara svojom cjelokupnom imovinom, a društvo sa ograničenom odgovornošću odgovara do visine svog uloga, koji iznosi 1 euro, što znači da ima manju odgovornost od preduzetnika. Shodno tome, a polazeći od veće odgovornosti, koju ima fizičko lice, potrebno je razmotriti da li ih ograničiti na taj način, te da li je predmetna preporuka iz razloga što je tako u drugim sistemima.

Milan Keker, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da je u kontekstu preporuka fokus bio na postojećim korisnicima, uzimajući u obzir korporativno upravljanje, te informisao da nije rađena uporedna analiza da li je tako i u drugim državama.

Mašan Lekić, član, istakao je da je važno da subjekti prepoznati zakonom budu pravna lica registrovana u Crnoj Gori, te da preporuka u kontekstu vlasničke strukture treba da bude ispoštovana, da ne bismo došli u situaciju da ona kompromituje Crnu Goru, ako su određeni subjekti pod sankcijama UN i EU. Takođe, predložio je da se predmetno normira Zakonom.

U vezi sa pitanjem vlasništva, Vanja Čalović, članica, predložila je da u slučaju da se utvrdi da nije riječ o stvarnom vlasniku privrednog društva, odnosno ako nije ažurirao podatke, u slučaju promjene vlasništva, dozvolu treba ukinuti. Na predmetno se nadovezao Milan Keker, pravni konsultant Britanske ambasade i istakao da je ovo prihvatljivo rješenje, te da treba razmotriti u kom dijelu te obaveze treba propisati zakonom ili podzakonskim aktom.

Jelena Velimirović, članica, istakla je da je obaveza države da primjenjuje sankcije, te da je u pitanju primjena ne normiranje. Na predmetno se nadovezala Vanja Čalović, članica i istakla da iako imamo tu obavezu kao Država, mišljenja je da bi je trebalo i zakonom propisati, radi sprječavanja zloupotreba. Milan Keker, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da s obzirom da se liste koje se odnose na sankcije stalno ažuriraju, to može biti ozbiljan dodatni posao.

Vanja Čalović, članica, istakla je da bi korisnika provjeravao operator, ako je obveznik zakona o sprječavanju pranja novca, a operatora Uprava carina. Nadalje, podsjetila je da obveznik po Zakonu o sprječavanju novca mora da pribavi svu potrebnu dokumentaciju, te da prođe provjeru Finansijske obavještajne jedinice. Predložila je i da se operatoru uvede obaveza kontrole nad transakcijama roba i usluga kako bi se spriječilo trgovinsko pranje novca, te da o tome redovno informiše FIU-u, kako bi se omogućila zabrana određenih vrsta transakcija.

Milan Keker, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da po važećem zakonu postoji obaveza evidentiranja izlazaka i ulazaka robe, te je pitanje primjene. Ostaje dilema u kojem dijelu bi korisnik tražio dozvolu operatora, a u kom Upravi carina. Uprava carina bi direktno vršila nadzor ako izdaje odobrenja i operatoru i korisniku. Vanja Čalović, članica se nadovezala i istakla da bi to trebalo prebaciti na operatora, a da carina ima kontrolu nad operatorima, a operatori nad korisnicima. Takođe, naglasila je da u slučaju postojanja sumnjivih transakcija, ako FIU utvrdi postojanje nepravilnosti, on bi se obratio Upravi carina za operatora, a operatoru za korisnika.

Milan Keker, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da Zakon o sprječavanju pranja novca obuhvata veliki opseg pravnih lica, te isto može predstavljati biznis barijeru. Nadalje, istakao je da u vezi krijumčarenja, neophodno je da Uprava carina i dalje kontroliše korisnika.

U dijelu koji se odnosi na tranzit robe, s obzirom da isti ne zahtijeva posebnog korisnika, Boris Janjević, član, istakao je da je u tom slučaju odgovornost špeditera ili agenta, te da je isto već sadržano u Carinskom zakonu.

Irena Popović, članica, istakla je da bi možda trebalo razmisliti da li da se definišu prava i obaveze Uprave carina, operatora i korisnika.

Mašan Lekić, član, ukazao je na to da treba definisati da li će prekršajne odredbe sprovoditi Uprava carina, Ministarstvo ili neko drugi, da ne bi došli u situaciju sukoba nadležnosti.

Milan Keker, pravni konsultant Britanske ambasade, napomenuo je da fokus treba da bude na preporukama i njihovom normiranju, te da je potrebno definisati koje norme treba da sadrži zakon, a koje da se prebace u podzakonske akte.

Ana Raičević, predsjednica, ukazala je na to da je potrebno da se fokusiramo na ono što je izvjesno da možemo uraditi u ovoj fazi, da za sada osnivanje zone i skladišta bude uz prethodnu saglasnost Vlade na predlog Ministarstva, kao što je u važećem zakonu, te da se još jednom razmotri da li isključiti ili ne fizičko lice.

Milan Kekec, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da, ukoliko bi se propisala obaveza da operator mora ispuniti uslove propisane Zakonom o sprječavanju pranja novca, nije izvjesno da to preduzetnik može ispuniti.

Vanja Čalović, članica, u vezi pitanja koje se odnosi na osnivanje zona, iznijela je mišljenje da je koncept po kojem Vlada ima diskreciono pravo da odluči o tome, sporan, te da je javni poziv mnogo prihvatljivije rješenje. Takođe, nepostojanje strateškog pravca razvoja slobodnih zona dodatno otežava situaciju.

Milan Kekec, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da je potrebno da postoji strateško opredjeljenje države o tome gdje će se osnivati slobodne zone, kako bi se unaprijedila ekonomska razvijenost određene oblasti. Pomenio je i da je Poljska dobar primjer, koji treba uzeti u obzir.

Mašan Lekić, član, istakao je da su prekršajne odredbe za fizička lica mnogo blaže, te da se većina društava sa ograničenom odgovornošću, upravo iz tih razloga preregistruju u preduzetnike, pa je mišljenja da ih treba brisati iz Zakona. Takođe, u kontekstu podsticajnih mjera, istakao je da iste treba dodatno razmotriti, te da je Opština Bar donijela odluku o podsticajnim mjerama u kontekstu slobodne zone Luke Bar.

Jovana Krunic, članica, predložila je da se eventualni predlozi podsticajnih mjera, koje bi se mogle uvesti novim zakonskim rješenjem, dostave, kako bi ih Radna grupa razmotrila.

Marija Jojić, predstavnik Britanske ambasade, u vezi podsticajnih mjera, predložila je da se uspostavi kontakt sa Eurolom, kako bi se omogućila razmjena iskustava sa slobodnom zonom Luke Ploče.

Vanja Čalović, članica, predložila je da svi članovi Radne grupe dostave komentare u pisanoj formi na Prvi radni nacrt koji je dostavljen. Povodom navedenog, Milan Kekec, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da bi bio potrebno definisati strateško opredjeljenje Vlade, kako bi se pripremio zreliji nacrt Zakona.

Ana Raičević, predsjednica, istakla je da prvi korak treba da bude priprema izmjena i dopuna postojećeg zakonskog rješenja, da će sva otvorena pitanja biti riješena u najkraćem roku. Takođe, predložila je da u budućem radu bude analiziran član po član, kako ne bi bilo propušteno neko važno pitanje.

U vezi podsticajnih mjera, Jelena Velimirović, članica, predložila je da se sastanu predstavnicima Ministarstva ekonomskog razvoja sa predstavnicima Ministarstva finansija i Direkcijom za poreska pitanja da bi se ustanovilo koje podsticajne mjere bi bile prihvatljive.

Jovana Krunic, članica, predložila je da se, kada bude definisano strateško opredjeljenje, onda organizuje sastanak predstavnika MER-a, Ministarstva finansija, Ministarstva regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama i Agencije za investicije Crne Gore.

Ana Raičević, predsjednica, osvrnula se i na nekoliko važnih pitanja. Prvo, ukoliko je skladište obavezan dio slobodne zone, onda ga treba definisati i propisati uslove. Zatim, postavila je pitanje o osnivaču zone – da li da bude jedno ili više lica. Takođe, zatražila je pojašnjenje razloga za brisanje podzona iz Zakona, ističući da je saglasna da nisu dovoljno dobro normirane zakonom. Marija Jojić, predstavnik Britanske ambasade, se nadovezala i istakla da je nejasna svrha podzone, te da su procedure previše komplikovane.

Mašan Lekić, član, istakao je da je nadzor nad korisnicima od strane operatora veoma otežan, jer korisnici vrlo često neće da dostave podatke i informacije naglašavajući da je riječ o poslovnoj tajni, te je mišljenja da je potrebno razmotriti i definisati, uzimajući u obzir Zakon o poslovnoj tajni, šta može, a šta ne može da bude dostavljeno operatoru na uvid.

Jelena Velimirović, članica, istakla je da Zakon o slobodnim zonama nije usklađen sa Zakonom o lukama, te da je potrebno da se Zakonom precizira da korisnici moraju koristiti jedinstven informacijski sistem.

U vezi podzona, Vanja Čalović, članica, istakla je bi podzona mogla da ostane, ukoliko bi nadležnosti ostale operatoru, te ne bi mogao da ih prenese na nekog drugog. Na predmetno se nadovezao Milan Kekec, pravni konsultant Britanske ambasade, i istakao da bi onda podzona trebala biti samo teritorijalno organizovanje zone, bez mogućnosti prenosa ovlašćenja. Jovana Krunic, članica, je informisala prisutne u vezi primjera iz prakse, gdje je postojala inicijativa za uspostavljanje slobodne zone, ali je put presjekao parcelu na dva dijela, te je postavljeno pitanje da li se druga parcela može smatrati podzonom. Povodom predmetnog, Vanja Čalović, članica, predložila je da se provjere uporedne prakse drugih zemalja. Ana Raičević, predsjednica, naglasila je da treba voditi računa da se ne propiše nešto što može biti biznis barijera. Milan Kekec, pravni konsultant Britanske ambasade, naglasio je da treba razmotriti i koliko državu košta nadzor nad podzonom.

Ana Raičević, predsjednica, osvrnula se na član 9 važećeg zakona i ukazala da u kontekstu dobijanja mišljenja drugih nadležnih organa državne uprave, bolje definisati širu formulaciju. Renata Milutinović, članica, istakla je da bi uključivanje svih državnih organa koji mogu dati mišljenje predstavljalo dodatno opterećenje, posebno jer bi oni morali da se izjašnjavaju i u slučajevima kada se djelatnost zone ne odnosi na njih. Jovana Krunic, članica, predložila je da se u obzir uzme rješenje iz hrvatskog zakona.

U vezi sa zabranom skladištenja duvana u slobodnim zonama, Jovana Krunic, članica, istakla je da treba imati u vidu da će uvođenje navedene zabrane pogoditi između ostalog i one privredne subjekte koji posjeduju licencu za proizvodnju duvana i navedene aktivnosti vrše na legalan način, te bi trebalo razmotriti na koji način je moguće da se navedenim subjektima ne oduzima pravo da obavljaju navedene aktivnosti u slobodnim zonama. Milan Kekec, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da je potrebno da se Država odredi prema tome da li isto zabraniti ili ne. Ana Raičević, predsjednica, istakla je da se ukidanje skladištenja duvanskih proizvoda u svim zonama onda nameće kao jedino realno rješenje. Marija Jojić, predstavnik Britanske ambasade, istakla je da zabrana skladištenja duvanskih proizvoda u slobodnim zonama može imati šire implikacije, jer se ne odnosi samo na SZ Luka Bar, već i na druge slobodne zone u Crnoj Gori. Naglasila je da sama zabrana ne mora nužno predstavljati biznis barijeru, jer su korisnici SZ Luka Bar nastavili trgovinu duvanskim proizvodima, pri čemu koriste kontejnerski terminal. Međutim, ukoliko bi zabrana bila uvedena kroz Zakon o slobodnim zonama, njene posljedice ne bi bile ograničene samo na SZ Luka Bar, već bi mogle uticati i na druge slobodne zone koje se bave proizvodnjom duvana, poput NDK. Istakla je da je to prije svega pitanje državne odluke o tome da li će se ovakav model poslovanja u potpunosti isključiti iz slobodnih zona, jer se implikacije takve odredbe ne odnose samo na SZ Luka Bar, već i na druge moguće zone. Ana Raičević, predsjednica, istakla je da odredba kojom bi se uvela zabrana skladištenja se svakako ne može odnositi samo na zabranu u određenoj zoni, kao npr. Luku Bar, već se mora odnositi na sve zone. Mašan Lekić, član, istakao je da Agencija za duvan vodi registar proizvođača duvanskih proizvoda, pa razmotriti da li isto uzeti kao uslov da se prevaziđe predmetno pitanje. Vanja Čalović, članica, naglasila je da to politička odluka, te da Vlada treba da se opredijeli kako će se predmetno urediti.

Predsjednica Radne grupe, Ana Raičević, zaključila je sastanak, zahvalila prisutnima na učešću i naglasila važnost kontinuirane saradnje kako bi se osigurao kvalitetan i efikasan zakonodavni proces.

Zapisnik sačinila:

Marija Čvorović
Marija Čvorović
sekretarka

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica
Crna Gora
tel: +382 20 482 360
www.gov.me/mek

19.3.2025. godine

Broj: 010-053/24-4288/8

ZAPISNIK SA III SASTANKA RADNE GRUPE ZA IZRADU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLOBODNIM ZONAMA

Treći sastanak Radne grupe za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o slobodnim zonama održan je u petak 14. marta 2025. godine, sa početkom u 10.00 časova u prostorijama Ministarstva ekonomskog razvoja.

Sastanku su prisustvovali:

Članovi Radne grupe:

1. Ana Raičević, predsjednica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, državna sekretarka;
2. Renata Milutinović, članica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, v.d. generalne direktorice;
3. Jovana Krunić, članica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, načelnica;
4. Jelena Velimirović, članica, Ministarstvo finansija, načelnica;
5. Dijana Filipović, članica, Ministarstvo finansija, samostalna savjetnica I;
6. Irena Popović, članica, Uprava carina, načelnica;
7. Dejan Marković, član, Uprava carina, načelnik;
8. Boris Janjević, član, Uprava carina, samostalni carinski savjetnik I;
9. Nikaš Petrušić, član, Poreska uprava, poreski inspektor;
10. Marina Boljević, članica, Agencija za zaštitu konkurencije, samostalna savjetnica III;
11. Una Bulatović, članica, Agencija za investicije, samostalni savjetnik I;
12. Vladan Raičević, član, Potpredsjednik Vlade za politički sistem, pravosuđe i korupciju, savjetnik Potpredsjednika Vlade;
13. Marko Đukić, član, Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama, samostalni savjetnik;

Marija Čvorović, sekretarka, Ministarstvo ekonomskog razvoja, v.d. generalne direktorice;

2. Predstavnici Britanske ambasade,

1. Marija Jojić, savjetnica oficira za vezu za privredni i finansijski kriminal | Uprava prihoda i carina (HMRC) | Britanska ambasada Podgorica.
2. Milan Kekec, pravni konsultant angažovan od strane Britanske ambasade u Podgorici.

Sastanku nisu prisustvovali sljedeći članovi Radne grupe:

1. Mitar Bajčeta, član, Privredna komora, generalni sekretar;
2. Tamara Gačević, članica, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, šefica kabineta;

3. Mašan Lekić, član, Uprava carina, načelnik;
4. Milena Milović, članica, savjetnica Predsjednika Vlade;
5. Vanja Čalović Marković, članica, Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS, izvršna direktorica.

Sastanku su prisustvovali i:

1. Deda Đelović, predstavnik Luke Bar i
2. Ratka Obradović, predstavnica FIO, MUP.

Konstatuje se da je članovima Radne grupe, prije održavanja drugog sastanka, dostavljen drugi radni nacrt Zakona. Takođe, konstatuje se da članovi nisu imali primjedbe na Zapisnik sa II sastanka Radne grupe.

Sastanak je otvorila predsjednica Radne grupe, Ana Raičević, koja je pozdravila prisutne i zahvalila im na dolasku. Istakla je da su nakon prošlog sastanka i nakon dodatnih konsultacija obavljenih sa potpredsjednikom Vlade i ministrom ekonomskog razvoja, gospodinom Gjeloshajem, date određene instrukcije u vezi daljeg rada na Zakonu, na bazi kojih je Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade pripremio drugi radni nacrt Zakona. Izrazila je zahvalnost Britanskoj ambasadi na nesebičnoj pomoći i doprinosu u procesu izrade Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama, što je obaveza proizašla iz Strategije za borbu protiv korupcije. Podsjetila je prisutne da je stav da:

- 1) *Osnivanje zona - ostaje kao i u važećem Zakonu, dakle putem zahtjeva zainteresovane strane.*
- 2) *Odluka o osnivanju zone –ostaje kao u važećem Zakonu, uz prethodnu saglasnost Vlade, na predlog Ministarstva.*
- 3) *Osnivač i operator zone – Potrebno je napraviti razliku između osnivača i operatora, te detaljno definisati razlike.*
- 4) *Prostorno tehnički uslovi za dobijanje saglasnosti na otvaranje zone će biti uređeni podzakonskim aktom, čija izrada bi trebala ići paralelno sa izradom izmjena i dopuna Zakona, zbog boljeg usaglašavanja sa zakonskim normama.*
- 5) *Potrebno je uvesti zabranu skladištenja i proizvodnje duvanskih proizvoda u slobodnim zonama, te iz zakona izbrisati skladišta.*
- 6) *Ukidaju se podzone.*

Takođe, informisala je prisutne da se Ministarstvo ekonomskog razvoja obratilo Ministarstvu unutrašnjih poslova – Finansijsko obavještajnoj jedinici, kako bi dali svoj doprinos u ovom procesu, te im su im tom prilikom dostavljene i preporuke MANS-a. Pomenute preporuke dostavljene su i Specijalnom državnom tužilaštvu, pa će članovi Radne grupe biti blagovremeno informisani o njihovom odgovoru. Ukazala je na to da je Ministarstvo uputilo poziv i kolegama iz Luke Bar da daju svoje predloge, te da učestvuju na sastancima Radne grupe, te da je na sastanku prisutan gospodin Deda Đelović, pomoćnik direktora.

Nakon uvodnog obraćanja, predsjednica komsije, Ana Raičević, dala je riječ Milanu Kekeću, pravnom konsultantu Britanske ambasade, da predstavi izmjene i dosadašnji rad. On je istakao da je drugi nacrt urađen na osnovu određenja o strateškom pravcu razvoja propisa koji je odredilo Ministarstvo – iz zakona se brišu podzone, uvodi se zabrana proizvodnje i skladištenja duvanskih proizvoda u zonama, za osnivanje zona se zadržava postojeći model – na osnovu zahtjeva zainteresovane strane, a odredbe kojima se definišu osnivači, operator i korisnik se razrađuju. Iako se težilo manjem broju izmjena, cilj, prema njegovim riječima, bio je da se obuhvati što više ključnih pitanja, ostajući u okvirima izmjena i dopuna Zakona. Sadašnji tekst predloga Zakona uzima kao radnu pretpostavku da će Ministarstvo i Uprava carina donijeti podzakonski akt (definisan u članu 3) koji će preciznije riješiti pitanje prostorno-tehničkih uslova sa aspekta vršenja carinskog nadzora – davanja saglasnosti za rad operatoru zone i korisniku zone.

Jovana Krunić, članica, istakla je da je veoma važno razgraničiti proces davanja saglasnosti za osnivanje zone koju donosi Vlada, na predlog Ministarstva ekonomskog razvoja, a po prethodno pribavljenim mišljenja nadležnih resora, od procedura za dobijanje saglasnosti za početak rada

zone, za koju je zadužena Uprava carina. S tim u vezi, navela je da bi u zakonu trebalo na odrediv način trebalo precizirati sve nadležne resore čija mišljenja je neohodno pribaviti prije upućivanja predloga Vladi za davanje saglasnosti na osnivanje slobodne zone. Kada je u pitanju procedura za izdavanje saglasnosti za početak rada slobodne zone, Krunić je istakla da je shodno postojećem Zakonu o slobodnim zonama, za navedenu proceduru zadužena Uprava carina, koja ukoliko su ispunjeni uslovi za sprovođenje carinskog nadzora na području slobodne zone, u posebnom postupku, koji slijedi nakon izdavanja saglasnosti za osnivanje predmetne slobodne zone, izdaje rješenje o početku rada navedene zone, Pravilnikom za tehničko-prostorne uslove za slobodnu zonu bi trebalo bliže definisati uslove za dobijanje saglasnosti za početak rada zone, nezavisno da li će se navedeno pitanje razmatrati kao ranije u odvojenoj proceduri ili u postupku prije davanja saglasnosti za osnivanje slobodne zone, kao jedan od dodatnih uslova za dobijanje iste.

Povodom navedenog, Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da ako državni organi hoće da mapiraju rizične robe, kako bi se smanjio rizik od zloupotreba, varijanta bi bila da se predvidi dio i za druge rizične proizvode.

Ana Raičević, predsjednica, osvrnula se na podzakonske akte i istakla da je Ministarstvo dalo inpute gospodinu Kekeću, te da u kontekstu pravilnika kojim će se urediti prostorno tehnički uslovi za dobijanje saglasnosti na otvaranje zone, manje je važno ko će biti predlagatelj, već je važno da isti bude kvalitetan. Naglasila je da je način na koji je predmetni radni nacrt pripremljen, odgovarajući, te predložila da se razmatra član po član, radi efikasnijeg rada, te da se diskusija može otvoriti po svakom članu. Takođe, ukazala je na to da je važno da imamo nacrt pomenutog podzakonskog akta, odnosno da njegova izrada teče paralelno sa izradom Zakona, a da Uprava carina može da obezbijedi taj input s obzirom da već ima ideju kako bi isti trebalo da izgleda.

Marija Jojić, predstavnik Britanske ambasade, istakla je da je ideja da podzakonski akt prati Zakon.

U vezi pitanja koje se odnosi na postupak osnivanja slobodne zone, te da li će saglasnost Uprave carina biti jedan od obavezujućih dokumenata, ili bi to bio sljedeći korak nakon što Vlada da saglasnost, Jovana Krunić, članica, istakla je da Ministarstvo nakon što prikupi sva mišljenja ide prema Vladi, na šta se nadovezao Milan Kekeć, pravni savjetnik Britanske ambasade i istakao da onda budući osnivač dostavi dokaze Upravi carina kako će vršiti carinski nadzor, te da Uprava carina treba da da saglasnost na pomenuto. Boris Janjević, član, istakao je da je mišljenja da bi prije nego Vlada da saglasnost Uprava carina treba da izvrši provjere ispunjenosti uslova. Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da onda tako treba i definisati, da osnivaču uslovi budu unaprijed poznati, te da onda po dobijanju saglasnosti Uprave carina ide dalje u proceduru. Renata Milutinović, članica, istakla je da je saglasna, te da u Elaboratu moraju navesti kako će ispuniti mjere carinskog nadzora.

Imajući u vidu da zakon definiše da osnivač i operator ne moraju biti ista lica, a da će se operator formirati nakon dobijanja saglasnosti na osnivanje zone, Krunić ističe da je veoma važno precizirati prava i obaveze osnivača i operatora, a posebno utvrditi koje lice je zaduženo za ispunjavanja uslova za dobijanje saglasnosti za osnivanje slobodne zone. U vezi pitanja prava svojine, kao i drugih uslova za dobijanje saglasnosti za osnivanje slobodne zone, Jovana Krunić, članica, zatražila je pojašnjenje ko je dužan da dostavi dokaz o ispunjenosti tih uslova. Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da osnivač treba da dostavi dokaz da ima pravo svojine ili pravo korišćenja.

Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade, informisao je prisutne da su skladišta izbrisana, jer su svi članovi bili saglasni da se to uradi. napomenuo je da se član 26 treba dodatno razmotriti, u dijelu pretovara i legitimnog tranzita. Dejan Marković, član, zatražio je pojašnjenje da li će cijela teritorija Luke Bar, kao što je to do sada bio slučaj, ostati slobodna zona. Na predmetno se nadovezala Jelena Velimirović, članica, izjavila da, u kontekstu pretovara robe koji se sada vrši na teritoriji Slobodne zone, od strane lica koja nisu korisnici, treba razmotriti da se definiše odredba koja će dozvoliti obavljanje ove aktivnosti, ukoliko se ostane pri stavu da cijelo područje Luke bude Slobodna zona. Deda Đelović, predstavnik Luke Bar, pozdravio je sve prisutne i zahvalio se na pozivu da uzme učešće na sastanku Radne grupe. Pozdravio je otpočinjanje ovog

procesa i istakao da se Luka Bar zbog svih poznatih okolnosti suočava sa negativnim publicitetom i da ima ogroman reputacioni rizik. Informisao je prisutne da Odluka Vlade iz 2000. godine predviđa da je kompletna teritorija Luke Bar slobodna zona, a da je Rješenjem Uprave carina uže teritorija data na upravljanje. Uprava carina je donosila i nekoliko rješenja o proširenju zone. Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade, zatražio je da Luka Bar dostavi akte uprave carina u vezi proširenja, te da je potrebno adekvatno adresirati upravljanje i carinski nadzor. Deda Đelović, predstavnik Luke Bar, ukazao je i na neusaglašenost Zakona o slobodnim zonama sa Zakonom o lukama, jer je Luka Bar operator slobodne zone, po jednom zakonu, a po drugom lučki terminal i upravlja lučkim područjem. U tom kontekstu, pomenio je da AD „Port of Adria“, jedan od lučkih terminala operatora, upravlja sa skoro polovinom područja Slobodne zone, a status i postupanje im se, primarno, zasniva na Koncesionom ugovoru, shodno Zakonu o lukama.

Nikaš Petrušić, član, naglasio je da je važno da Zakon o slobodnim zonama prati Zakon o lukama kako ne bi došlo do preplitanja nadležnosti. Renata Milutinović, članica, istakla je da će kada Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama bude usvojeno, što će omogućiti preregistracije postojećih slobodnih zona u skladu sa mjerama koje se predvide, što će omogućiti razdvajanje pretovara za korisnike slobodne zone i onih koji to nisu. Deda Đelović, predstavnik Luke Bar, istakao je da bi dodatna teritorijalna podjela Luke Bar otežala poslovanje, jer bi došlo do limitiranja resursa. Ukoliko bi se teritorija podijelila na slobodnu zonu i komercijalne aktivnosti, stvar se prostor za narušavanje optimalnog korišćenja prostora.

Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao da je trenutna prepreka ta što važeći zakon omogućava neograničeno skladištenje robe unesene u slobodnu zonu, pa bi trebalo precizirati na koji način roba može ući u slobodnu zonu i koliko se tu može zadržati. Dejan Marković, član, istakao je da je to definisano carinskim propisima, te da je period 40 dana što je dug period. Takođe, istakao je da član koji omogućava pretovar možda ostavlja prostor za neke potencijalne zloupotrebe. Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade, ukazao je na to da se mora ostaviti prostor da se sprovede pretovar, ali da treba razmisliti na koji način se rizik može svesti na minimum. Ana Raičević, predsjednica, istakla je da se pitanje pretovara treba urediti zakonom, radi obezbjeđivanja veće pravne sigurnosti.

U vezi člana 4, Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da treba razmotriti i pitanje da Vlada ili lokalna samouprava mogu biti osnivači slobodne zone, kao što je slučaj sa Lukom Bar. Renata Milutinović, članica se nadovezala i istakla da bi i u tom slučaju elaborat moralo da pripremi privredno društvo. Ana Raičević, predsjednica, istakla je da dokumentaciju priprema i prikuplja pravno lice i dostavlja je Ministarstvu, nakon čega Vlada daje saglasnost. Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade, zatražio je pojašnjenje u kom momentu je onda potrebno da se uvede operater, te da su, u slučaju da je više osnivača, dvije opcije:

1. Da ti osnivači zajedno osnuju novo privredno društvo
2. Da jedan od njih nosi cijeli proces.

Ratka Obradović, predstavnik FIO, ukazala je da usvojenim izmjenama i dopuna Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, osnivači, operateri i korisnici zone i skladišta koji obavljaju djelatnost u slobodnoj zoni, spadaju u kategoriju obveznika, pa sami tim u obavezi će biti da preduzimaju mjere i radnje propisane odnosno obavezujuće Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma. Na pitanje predstavnice Britanske ambasade ko će da kontroliše primjenu Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, da li to radi FoJ, predstavnik Foja je odgovorila da je FOJ finansijsko-obavještajna jedinica a da nadzorni organ je nadležan da kontroliše poštovanje primjene odredbi ZASP/FT. Na dalje pitanje ko je taj nadležni organ, predstavnik Foja je odgovorila da je to organizaciona jedinica MUP-a, koja je sastavni dio Direktorata za bezbjednosno-nadzorne poslove.

Na kraju sastanka, Vladan Raičević, član, podsjetio je prisutne da je rok za izradu predloga ovog zakona I kvartal 2025, te zamolio da se intenziviraju naponi na njegovoj finalizaciji. Ana Raičević, predsjednica, istakla je da je svjesna rokova i obima posla, te da je zamolila sve da se intenzivira rad i poštuju zadati rokovi. Takođe, istakla je da je mišljanja da izmjene ne mogu biti završene za 15 dana, da je cilj da predloženo rješenje bude što kvalitetnije i u rokovima koji su mogući, te da

još jednom moli sve članove radne grupe da svoju energiju usmjere na izradu Zakona, kako bi što prije napravili barijeru za ilegalne radnje.

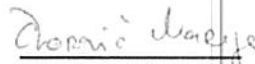
Zaključci sa sastanka

1. Svi članovi Radne grupe treba da dostave komentare na II Radni nacrt Zakona do srijede 19. marta do 9h, a predstavnici FIO i Luke Bar do petka 21. marta 2024. godine.
2. Zadužuju se predstavnici Uprave carina da pripreme stručne osnove za izradu podzakonskog akta o prostorno-tehničkim uslovima za dobijanje saglasnosti za otvaranje zone do petka 21. marta 2024. godine
3. Naredni sastanak Radne grupe u punom sastavu održaće se **28. marta 2025. godine u 10:00 časova u prostorijama Ministarstva ekonomskog razvoja.**

Predsjednica Radne grupe, Ana Raičević, zaključila je sastanak, zahvalila prisutnima na učešću i naglasila važnost kontinuirane saradnje kako bi se osigurao kvalitetan i efikasan zakonodavni proces.

Zapisnik sačinila:

Marija Čvorović

sekretarka

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica
Crna Gora
tel: +382 20 482 360
www.gov.me/mek

2.4.2025. godine

Broj: 010-053/24-4288/9

ZAPISNIK SA IV SASTANKA RADNE GRUPE ZA IZRADU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLOBODNIM ZONAMA

Četvrti sastanak Radne grupe za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o slobodnim zonama održan je u petak 28. marta 2025. godine, sa početkom u 10.00 časova u prostorijama Ministarstva ekonomskog razvoja.

Sastanku su prisustvovali:

Članovi Radne grupe:

1. Ana Raičević, predsjednica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, državna sekretarka;
2. Renata Milutinović, članica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, v.d. generalne direktorice;
3. Jovana Krunic, članica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, načelnica;
4. Irena Popović, članica, Uprava carina, načelnica;
5. Dejan Marković, član, Uprava carina, načelnik;
6. Boris Janjević, član, Uprava carina, samostalni carinski savjetnik I;
7. Nikaš Petrušić, član, Poreska uprava, poreski inspektor;
8. Marina Boljević, članica, Agencija za zaštitu konkurencije, samostalna savjetnica III;
9. Vanja Čalović Marković, članica, Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS, izvršna direktorica;
10. Mašan Lekić, član, Uprava carina, načelnik;
11. Marko Đukić, član, Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama, samostalni savjetnik;

Marija Čvorović, sekretarka, Ministarstvo ekonomskog razvoja, v.d. generalne direktorice;

2. Predstavnici Britanske ambasade,

1. Marija Jojić, savjetnica oficira za vezu za privredni i finansijski kriminal | Uprava prihoda i carina (HMRC) | Britanska ambasada Podgorica.
2. Milan Kekec, pravni konsultant angažovan od strane Britanske ambasade u Podgorici.

Sastanku nisu prisustvovali sljedeći članovi Radne grupe:

1. Jelena Velimirović, članica, Ministarstvo finansija, načelnica
2. Dijana Filipović, članica, Ministarstvo finansija, samostalna savjetnica I;
3. Mitar Bajčeta, član, Privredna komora, generalni sekretar;
4. Tamara Gačević, članica, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, šefica kabineta;

5. Una Bulatović, članica, Agencija za investicije, samostalni savjetnik I;
6. Vladan Raičević, član, Potpredsjednik Vlade za politički sistem, pravosuđe i korupciju, savjetnik Potpredsjednika Vlade
7. Milena Milović, članica, savjetnica Predsjednika Vlade;

Sastanku su prisustvovali i:

1. Deda Đelović, predstavnik Luke Bar i
2. Ratka Obradović, predstavnica FIO, MUP.
3. Aleksandar Radović, predstavnik FIO, MUP.

Sastanak je otvorila predsjednica Radne grupe, Ana Raičević, koja je pozdravila prisutne i zahvalila im na dolasku. Podsjetila je da se prošli sastanak održao 14.marta i da je shodno zaključcima sa tog sastanka Ministarstvo dobilo komentare na II radni nacrt Zakona od:

1. Uprave carina, koja je takođe pripremila stručne osnove za izradu podzakonskog akta kojim će se urediti prostorno tehnički uslovi za dobijanje saglasnosti na otvaranje zone;
2. Privredne komore;
3. FIO, MUP;
4. Luke Bar.

Takođe, podsjetila je da su u ranijim fazama dostavljeni komentari od strane Agencije za investicije Crne Gore, kao i MANS-a. Zahvalila se na svim sugestijama koje su dostavljene. Istakla je da je pristiglo mnogo komentara koji se odnose na širu sliku i u budućnosti bi trebalo raditi na tome, ali zbog vremenskog okvira prvobitno nam je važna borba protiv korupcije. Shodno tome, zamolila je članove Radne grupe da se usredstrijedimo na to pitanje, pa ukoliko bude prostora uzeće se u obzir i drugi predlozi. Napomenula je da prije ove sjednice nije dostavljena inovirana verzija radnog nacrt Zakona od gospodina Kekera, pravnog konsultanta Britanske ambasade, što je i očekivano s obzirom na broj komentara koji je stigao, ali je u saznanju da je pripremljen novi nacrt, pa ga je zamolila da kaže nešto više o tome.

Milan Keker, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da su pristigle dvije vrste komentara. Prvi se odnose na podsticajne ekonomske mjere za razvoj privrede, koje je dostavila Privredna komora, što nije komplementarno sa dosadašnjim radom Radne grupe. Takođe, komentari su pristigli i na članove koje Radna grupa još uvijek nije razmatrala (od člana 23 pa nadalje). Drugi, koje su dostavili Luka Bar i FIO, se odnose na poslovni aspekt. Iz navedenih razloga, pristigle komentare nije bilo moguće pretočiti u konkretne predloge članova, već je neophodno da se isti prodiskutuju na sastanku. Informisao je i da su održane konsultacije sa predstavnicima Uprave carina, kako bi se dodatno razmotrilo pitanje tranzita robe. Takođe, kazao je da se na Predlogu pravilnika koji je Uprava carina dostavila, mora dodatno raditi.

Povodom komentara Privredne komore, gospodin Keker, pravni konsultant Britanske ambasade, zatražio je pojašnjenje da li ekonomske mjere, s obzirom na ranije definisan pravac izmjena, treba sada razmatrati i koliko vremena Radna grupa ima za to. Ana Raičević, predsjednica, podsjetila je prisutne da je Jovana Krunic, članica, imala predlog da se formira ekonomski tim, međutim s obzirom na ono što je već pomenula, a to je da je prioritet borba protiv korupcije, to sada nije moguće. Prioritet je suzbijanje korupcije bez obzira da li je riječ o izmjenama i dopunama Zakona ili novom Zakonu, te da u ovom momentu nema prostora za ekonomske mjere.

Milan Keker, pravni konsultant Britanske ambasade, podsjetio je da je drugi dio Zakona još uvijek nepromijenjen, a da su te norme dosta zastarjele i regulišu se sisjasetom teksta drugih zakona, što uključuje i prestanak rada zone. Shodno tome, one se moraju ili brisati ili preformulisati, jer ako ostanu nepromijenjene, neće biti primjenjive, a ako se izbrišu Zakon o slobodnim zonama će se pretvoriti u carinski nadzor nad slobodnom zoni. Ana Raičević, predsjednica, se nadovezala na predmetno i istakla da cilj nije da se ovaj zakon pretvori u dio Carinskog zakona, niti podzakonski akt, već da se dodatno uredi ono što može. Istakla je da odredbe koje su zastarjele, treba promijeniti.

Ana Raičević, predsjednica, kazala je da su se postojeći ekonomski podsticaji definisani važećim zakonom, razmatrali u prethodnom periodu, kada je o ovoj temi bilo riječi, ali da je prioritet borba protiv korupcije shodno Strategiji za borbu protiv korupcije. Renata Milutinović, članica, se nadovezala i kazala da se otvara pitanja opravdanosti novih podsticaja, jer je prvobitno potrebno srediti trenutnu situaciju kroz definisanje odgovarajućih normi, pa kada se to uredi onda će biti prostora i za definisanje novih podsticaja. Deda Đelović, predstavnik Luke Bar, istakao je da je saglasan da sa tim. Podsjetio je da je originalna ideja Zakona bila da investitor ulaže u trgovinsku i proizvodnu djelatnost, međutim kasnije se, kroz sukcesivno ukidanje podsticaja, došlo do trenutne situacije. Kazao je da trenutni podsticaji nisu dovoljno atraktivni investitorima. Predložio je da se postojeći podsticaji dodatno priespitaju uzimajući u obzir primjere drugih država, kako bi se investitori dodatno motivisali, što je i bila inicijalna ideja ovog zakona, te da se isto razmotri u narednoj fazi unapređenja zakonskog rješenja. Ana Raičević, predsjednica, saglasila se sa predloženim i istakla da je ovakav stav proizašao iz alarmantnog stanja, uzrokovanog problemom koji je trajao godinama, te namjere da se isti riješi u što je moguće kraćem roku.

Aleksandar Radović, predstavnik FIO, istakao je da nije prisustvovao prethodnim sastancima, te da je mišljenja da ovaj zakon treba da tretira određene olakšice, te da je carinski nadzor trebao da se tretira drugim zakonom, a ne ovim. Na predmetno se nadovezala Renata Milutinović, članica, i istakla da se područje slobodne zone izuzima iz Carinskog zakona, te pošto nije uređeno njim, javila se potreba za dodatnim uređenjem kroz Zakon o slobodnim zonama.

Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade, kazao je da smatra da je ključni problem taj, što važi ukorijenjeno mišljenje da je slobodna zona van teritorije Crne Gore, te da ima dosta prostora za slobodnu interpretaciju određenih odredaba. Neophodno je da država vrši carinski nadzor nad teritorijom slobodne zone. U Srbiji, ovaj zakon služi da pospeši ekonomsku situaciju, ali Crna Gora još uvijek nije u toj fazi, jer je prvobitno potrebno da se uredi ono što nije uređeno važećim zakonom. Ana Raičević, predsjednica, se nadovezala i istakla da se neće ulazi u ona pitanja koja su uređena Carinskim zakonom, već je namjera da se stvori čvrsta osnova koja će omogućiti da se spriječe, koliko je to moguće, posljedice koje proizilaze iz pravnih praznina koje su postojale u važećem zakonu.

Nakon inicijalne diskusije, Radna grupa je otpočela rad na pojedinačnim članovima zakona.

Član 1 – nije bilo komentara, skladišta su izbrisana.

Član 1a – obaveza upotrebe rodno osjetljivog jezika, nema komentara.

Član 1b – ostaviti za kasnije kad ostale odredbe budu finalizovane.

Član 2 – komentar FIO je bio da se „drugim primjenjivim propisima briše, jer je preširoko“

Povodom predmetnog, Jovana Krunic, članica, istakla je da s obzirom da smo komentarisali teritorijalnost zone, onda se onemogućava primjena drugih propisa, pa je mišljenja da je važno da ostane. Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da su moguće dvije varijante: 1. da se nabroje svi propisi, a druga da bude opšta formulacija. Vanja Čalović, članica, predložila je da se provjeri kako je koncipirana predmetna formulacija u drugim zakonima.

Dogovoreno da se ovo pitanje riješi u narednoj iteraciji nakon provjere.

Povodom istog člana, predlog Privredne komore je da se u obzir uzmu i manje razvijena područja države, te je isto prihvaćeno. Drugi komentar Privredne komore odnosio se na to ko će i kako definisati uslove za rad zone. Predmetno će biti definisano kroz Zakon i podzakonske akte.

Član 2a – nije bilo komentara, pa se isti prihvata.

Član 2b – Luka Bar je dala komentar na predmetni član. Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da su isti osnovani. Deda Đelović, predstavnik Luke Bar, istakao je da je potrebno jasno definisati korake odnosno redoslijed aktivnosti, kako se ne bi nadležni organ ili

operator doveli u nepovoljan položaj, te da korisnik mora zadovoljiti uslove i prema Upravi Carina i prema operatoru. Aleksandar Radović, predstavnik FIO, predložio je da Luka Bar kao operator da načelnu saglasnost, tj. utvrdi preliminarne uslove da lice može da bude korisnik i da se onda na bazi toga traži saglasnost Uprave carina, te da se bez saglasnosti Uprave carina ne može zaključiti ugovor. Takođe, istakao je da je mišljenja da saglasnost Uprava carina treba da da samo za odabranog ponuđača, ali ne i da svima izdaje preliminaru potvrdu. Vanja Čalović, članica, istakla je da je važno voditi računa o konkurenciji, naročito u kontekstu pristupanja EU, te da je mišljenja da bi trebalo napraviti razliku ugovora o tranzitu robe i ugovora koji se odnose na skladišta. Marina Boljević, članica, istakla je da ako se isključi tenderska procedura, onda imamo selektivnost, državnu pomoć itd. Irena Popović, članica, istakla je da Uprava carina ne može nikome da onemogući da učestvuje u postupku, već samo da naloži da se isprave određene nepravilnosti koje se eventualno utvrde. *Dogovoreno je da predstavnici Luke Bar zajedno sa carinskom ispostavom Luke Bar definišu predlog koraka. Takođe, MER je preuzeo obavezu da pribavi Ugovor o privatizaciji Port of Adria.*

Član 3 – ima tehnički i fizički aspekt, tehničke detalje prebaciti u podzakonski akt. Deda Đelović, predstavnik Luke Bar, predložio da se definiše arhitektura video nadzora.

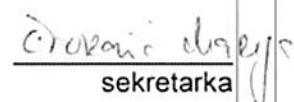
Član 3a – dodatno razraditi, naročito u kontekstu odnosa Luke Bar i Port of Adria.

Zaključci sa sastanka

1. Svi članovi Radne grupe treba da razmotre sve komentare i odredbe i dostave predloge do utorka 1.aprila 2025.godine do 12h
2. Zadužuju se članovi užeg tima da se sastanu i razmotre dodatno pitanje pretovara prije sastanka Radne grupe u punom sastavu.
3. Naredni sastanak Radne grupe u punom sastavu održaće se **4.aprila 2025. godine u 12:00 časova u prostorijama Ministarstva ekonomskog razvoja.**

Zapisnik sačinila:

Marija Čvorović

sekretarka

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

Broj: 010-053/24-4288/10

22.04.2025.godine

ZAPISNIK SA V SASTANKA RADNE GRUPE ZA IZRADU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLOBODNIM ZONAMA

V sastanak Radne grupe za izradu predloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o slobodnim zonama održan je u petak, 04.aprila 2025.godine, sa početkom u 12:00 časova u prostorijama Ministarstva saobraćaja.

Sastanku su prisustvovali :

Članovi Radne grupe :

1. Ana Raičević, državna sekretarka, Ministarstvo ekonomskog razvoja;
2. mr Renata Milutinović, v.d. generalne direktorice Direktorata za industriju i zanatstvo, Ministarstvo ekonomskog razvoja;
3. mr Jovana Krunić, načelnica Direkcije za slobodne zone, Ministarstvo ekonomskog razvoja;
4. Dejan Marković, načelnik Odsjeka za analizu rizika I obavještajni rad, Uprava carina;
5. Irena Popović, načelnica Odsjeka za vrijednost robe, Uprava carina;
6. Boris Janjević, samostalni carinski savjetnik I, Odsjek za carinske postupke, Uprava carina;
7. Mitar Bajčeta, generalni sekretar, Privredna komora Crne Gore;
8. Marina Boljević, samostalna savjetnica, Agencija za zaštitu konkurencije;
9. Vanja Čalović Marković, izvršna direktorica, Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS;
10. Una Bulatović, samostalna savjetnica, Agencija za investicije Crne Gore;
11. Marko Đukić, samostalni savjetnik, Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa NVO.

Predstavnici Britanske ambasade:

1. Milan Kekec, pravni konsultant angažovan od strane Britanske ambasade u Podgorici;
2. Marija Jojić, savjetnica oficira za vezu za privredni i finansijski kriminal | Uprava prihoda i carina (HMRC) | Britanska ambasada Podgorica.

Sastanku je prisustvovao i predstavnik "Luke Bar" AD

- Deda Đelović, pomoćnik izvršnog direktora Luka Bar AD

Sastanku nisu prisustvovali:

1. Vladan Raičević, savjetnik potpredsjednika Vlade za politički sistem, pravosuđe i antikorupciju;
2. Mašan Lekić, šef CI Slobodna zona Bar, Uprava carina;
3. Milena Milović, savjetnica predsjednika Vlade Crne Gore;
4. Dijana Filipović samostalna savjetnica, Ministarstvo finansija;
5. Jelena Velimirović, načelnica, Ministarstvo finansija;
6. Tamara Gačević, šefica kabineta, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i imovine;

Sastanak je otvorila gđa Ana Raičević, koja je pozdravila prisutne članove Radne grupe, zahvalila im se na dolasku i pozvala gđina Kekera da izvijesti Radnu grupu o aktivnostima koje je tokom prethodne sedmice Uprava carina sprovela na planu definisanja izuzeća od zabrane proizvodnje, skladištenja i prometa duvana, uključujući cigarete i rezani duvan.

Gđin Kekec je pojasnio da je glavni cilj propisivanja izuzeća od zabrane proizvodnje, obrade, skladištenja i prometa duvana i duvanskih proizvoda bio motivisan razlozima ekonomske opravdanosti, kako bi se omogućio nastavak poslovanja ne samo Luke Bar (lučkog terminala operatora na čijem području bi se odvijao unos duvanskih proizvoda radi pretovara) nego i cijelog sa njome povezanog lanca snadbijevanja. Gđin Kekec smatra da bi u slučaju izostanka navedenog izuzeća moglo doći do ugrožavanja poslovanja Luke Bar (realizacije važećih komercijalnih ugovora vezanih za izvoz/tranzit duvanskih proizvoda iz fabrika sa teritorije Republike Srbije preko AD "Port of Adria"), imajući u vidu ranije iznijete argumente Uprave carina.

Gđin Kekec je potom upoznao članove Radne grupe sa predlogom članom 2c Zakona, kojim je propisano da je na područjima gdje se teritorija zone poklapa sa morskom lukom, aerodromom, međunarodnom saobraćajnicom ili drugim područjima koja ispunjavaju uslove za rad zone, dozvoljen unos duvanskih proizvoda na teritoriju zone i to isključivo radi pretovara, uz poštovanje posebnih uslova propisanih Zakonom o slobodnim zonama. On je naglasio da je bilo neophodno obezbijediti normiranje tranzita duvana i duvanskih proizvoda u slobodnim zonama, jer se tranzit po Carinskom zakonu završava u momentu kada roba uđe na teritoriju slobodne zone i tada prestaje obaveza izdavanja bankarskih garancija. Takođe, smatra da je iz razloga ekonomske opravdanosti, za Luke Bar veoma bitan tranzit cigareta koji dolazi iz Republike Srbije, iz pogona Filipa Morisa, s obzirom da kroz teritoriju Slobodna zona Luka Bar iz navedenog pogona u prosjeku mjesečno prođe od 90 do 100 kontejnera.

Takođe je istakao da su predlogom članom 2c Zakona detaljno razrađeni uslovi pod kojim je omogućen tranzit duvanskih proizvoda, uključujući cigarete i rezani duvan i naglasio da je pored već definisanih vrsta duvanskih proizvoda, terminu duvanskih proizvoda dodat novi termin "bezdimni proizvodi" koji je propisan Zakonom o akcizama.

Naglasio je da je navedenim odredbama propisano da privredni subjekti koji se bave tranzitom duvana i duvanskih proizvoda moraju biti korisnici slobodne zone, što podrazumijeva da navedena lica moraju biti registrovana u CRPS-u i pojasnio da će se sticanjem statusa korisnika zone carinskim organima omogućiti direktan carinski nadzor nad navedenim subjektima. Kao

dodatni uslov za vršenje tranzita za navedene subjekte naglasio je da se propisuje obaveza dobijanja saglasnosti za vršenje tranzita u slobodnim zonama.

Shodno navedenom predlogu, saglasnost za tranzit duvana u slobodnim zonama izdaje Vlada, na predlog Ministarstvo finansija, koje je propisano kao organ uprave nadležan za upućivanje predloga za davanje navedene saglasnosti Vladi, iz razloga što je navedeni organ nadležan za kontrolu akcizne robe u koju spada i duvan. Shodno navedenom, Ministarstvo finansija je dužno da prije nego uputi Vladi predlog za davanje saglasnosti za vršenje tranzita duvana u slobodnim zonama izvrši provjere subjekta koji je podnio zahtjev za davanje navedene saglasnosti i da pribavi pozitivna mišljenja Uprave carina, Uprave policije, Finansijsko-obavještajne službe i Agencije za nacionalnu bezbjednost. Takođe je propisano da se Odluka Vlade o davanju saglasnosti objavljuje u Službenom listu, a da je izdavanje navedene saglasnosti vremenski ograničeno na period od 12 mjeseci, sa mogućnošću njenog obnavljanja. Istakao je da je za robu koja je u tranzitu predviđeno da mora biti smještena u kontejnere i mora biti obilježena carinskim plombama i da se iste ne smiju skidati od trenutka ulaska do trenutka izlaska sa teritorije slobodne zone, osim u slučaju carinske kontrole. Dodao je da je definisan rok za zadržavanje kontejnera sa carinskim plombama u trajanju od 14 dana, po čijem isteku roba mora napustiti područje slobodne zone ili biti stavljena u drugi dozvoljeni postupak.

Većina članova Radne grupe se saglasila da je po isteku navedenog roka, korisniku slobodne zone neophodno dati dodatni rok u trajanju od 24h, u toku kojeg je dužan da preuzme robu ili da je stavi u drugi dozvoljeni postupak. Međutim, polemika se dodatno vodila oko pitanja optimalnosti dužine trajanja navedenog roka. Gdin Dejan Marković se nadovezao na navedenu polemiku i istakao da smatra da je navedeni rok dovoljan, s obzirom da su u pitanju legitimne aktivnosti velikih firmi koje imaju svoje zakonske zastupnike i dobru logistiku, te je mišljenja da navedeni subjekti mogu obezbijediti poštovanje definisanog roka.

Gdin Kekec je istakao da je sa pravno-tehničkog aspekta neophodno propisati pravne posledice prekoračenja roka od 14 dana i definisati prekršajne mjere, te istakao da bi kao takve bile adekvatne mjere oduzimanja robe i gubljenja statusa korisnika zone, u slučaju da se prekršaj ponovi više puta. Takođe je naglasio da je u navedenom Zakonu neophodno napraviti distinkciju između procedure sticanja statusa "običnog" korisnika slobodne zone i "posebnog" korisnika, s obzirom da su za sticanje statusa za navedene kategorije definisani različiti uslovi.

Diskusija je nastavljena i u vezi predloga da se za "posebne" korisnike slobodne zone vremenski ograniči obaveza dostavljanja zahtjeva za produženje saglasnosti za vršenje tranzita duvana i duvanskih proizvoda u slobodnoj zoni u periodu najkasnije 60 dana prije isteka važeće saglasnosti. Većina članova Radne grupe se složila da je nepotrebno definisati navedeni rok, s obzirom da su korisnici unaprijed upoznati sa procedurom dobijanja saglasnosti, kao i sa pravnim posledicama ne produžavanja iste, te ne treba dodatno komplikovati propisane procedure.

Polemika je nastavljena i u odnosu na pitanje postojanja pravnog osnova za sprovođenje propisanih kontrola prije izdavanja mišljenja na zahtjev za davanje saglasnosti za tranzit duvana u zoni koje će se sprovesti od strane gore navedenih državnih organa, shodno Zakonu o slobodnim zonama.

S tim u vezi, Uprava carina je dostavila nacrt Pravilnika o prostorno-tehničkim uslovima za slobodne zone i kontrolu carinskih organa kojim je definisala tehničke, fizičke, sigurnosne i organizacione uslove za rad slobodnih zona. Pored mjera carinskog nadzora, navedenim Pravilnikom je definisana obaveza obezbjeđivanja elektronskog sistema za upravljanje robom, vođenje evidencije za korisnike tranzita duvanskim proizvodima i procedura izdavanja mišljenja carinskog organa na zahtjev za izdavanje mišljenja za obavljanje tranzita duvanskih proizvoda u slobodnoj zoni. Svi prisutni članovi Radne grupe su se složili u ocjeni da je neophodno da i ostali organi uprave koji su nadležni za sprovođenje kontrole u skladu sa Zakonom o slobodnim zonama definišu bliže uslove iz domena svoje nadležnosti za izdavanje mišljenja za obavljanje tranzita duvanskih proizvoda u slobodnoj zoni, kao što je to uradila Uprava carina kroz odredbe gore navedenog Pravilnika.

Gđa Marija Jojić je problematizovala pitanje korišćenja termina tranzit, predlažući da se razmotri mogućnost da se umjesto termina tranzit koristi termin pretovar i da se isti definiše Zakonom o slobodnim zonama. Istovremeno je istakla da se pretovarom ne može podvesti privremeni smještaj imajući u vidu da smještaj robe u slobodnoj zoni nije vremenski ograničen, pa se privremeni smještaj i slobodna zona međusobno isključuju. Gđa Jojić je pozivajući se na preporuke Svjetske zdravstvene organizacije koje su definisane Protokolom za eliminisanje nedozvoljene trgovine duvanskim proizvodima a koji je Crna Gora ratifikovala, naglasila da je država dužna da uništi robu koja je oduzeta. Gdin Boris Janjević se nadovezao na navedeno izlaganje i istakao da se član 139 Carinskog zakona takođe propisuje navedena mogućnost i dozvoljava carinskom organu da ukoliko postoje opravdani razlozi da mogu zahtijevati da se oduzeta roba uništi.

Takođe, kao važna pitanja koje je neophodno razmotriti na predstojećem sastanku Radne grupe gđa Vanja Čalović-Marković je apostrofirala značaj regulisanja tranzita posebne vrste roba u slobodnim zonama, poput oružja, vojne opreme, opasnih materija i drugih vrsta robe dvostruke namjene i istakla da je neophodno da se posebnom odredbom preciznije reguliše procedura tranzita navedene vrste roba u slobodnim zonama. Smatra da je neophodno da se članom 20 Zakona o slobodnim zonama propiše isti tretman za svu vrstu roba koja je u tranzitu u slobodnoj zoni i da treba propisati da će se na istu primjenjivati svi pozitivno pravni propisi koji važe na teritoriji Crne Gore, uključujući i posebne propise kojim se reguliše izdavanje dozvola za naoružanje, vojnu opremu i robu dvostruke namjene.

Na sastanku je takođe probematizovano pitanje statusa kompanije Port of Adria, koja trenutno ima status korisnika Slobodne zone Luka Bar, a ponaša se kao operator. Dogovoreno je da se navedeno pitanje nađe na dnevnom redu Radne grupe nakon dostavljanja Ugovora o koncesiji između Vlade Crne Gore i navedene kompanije i bližeg upoznavanja ist sa pravima i obavezama koje su definisane Ugovorom.

U cilju uspostavljanja zajedničkog elektronskog informacionog sistema u Slobodnoj zoni Luka Bar predstavnici Uprave carina i Luke Bar su dogovorili da tokom naredne sedmice organizuju sastanak na kojem će se definisati plan za sprovođenje navedenih aktivnosti.

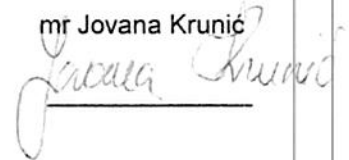
Gđa Ana Raičević je zaključila navedeni sastanak, zahvalivši se prisutnima na konstruktivnoj diskusiji koja je vođena i pozvala članove Radne grupe da nastave sa radom na pripremi Predloga izmjena i dopuna Zakona o slobodnim zonama, u ponedjeljak 7. aprila 2025.godine, za kada je zakazano održavanje narednog sastanka Rade grupe

Zaključci sa sastanka

1. Naredni sastanak Radne grupe zakazan je za 7. april 2025. godine;
2. Do narednog sastanka Ministarstvo ekonomskog razvoja će dostaviti gđinu Keckeru Ugovori o koncesiji između Vlade Crne Gore i Port of Adrie;
3. Gđin Kecker će na bazi inputa iznijetih na sastanku 7. aprila 2025.godine dostaviti Rdnoj grupi šestu verziju Predloga zakona o izmjenama I dopunama Zakona o slobodnim zonama;

Zapisnik sačinila:

mr Jovana Krunic

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

Broj:010-053/24-4288/11

22.04.2025. godine

ZAPISNIK SA VI SASTANKA RADNE GRUPE ZA IZRADU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLOBODNIM ZONAMA

VI sastanak Radne grupe za izradu predloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o slobodnim zonama održan je u petak, 07.aprila 2025.godine, sa početkom u 9:30 časova u prostorijama Ministarstva ekonomskog razvoja.

Sastanku su prisustvovali :

Članovi Radne grupe :

1. Ana Raičević, državna sekretarka, Ministarstvo ekonomskog razvoja;
2. mr Renata Milutinović, v.d. generalne direktorice Direktorata za industriju i zanatstvo, Ministarstvo ekonomskog razvoja;
3. mr Jovana Krunic, načelnica Direkcije za slobodne zone, Ministarstvo ekonomskog razvoja;
4. Dejan Marković, načelnik Odsjeka za analizu rizika I obavještajni rad, Uprava carina;
5. Irena Popović, načelnica Odsjeka za vrijednost robe, Uprava carina;
6. Boris Janjević, samostalni carinski savjetnik I, Odsjek za carinske postupke, Uprava carina;
7. Vanja Čalović Marković, izvršna direktorica, Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS;
8. Dijana Filipović, samostalna savjetnica, Ministarstvo finansija;
9. Nikaš Petrušić, samostalni savjetnik, Poreska uprava;
10. Marko Đukić, samostalni savjetnik, Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa NVO.

Predstavnici Britanske ambasade:

1. Milan Kekec, pravni konsultant angažovan od strane Britanske ambasade u Podgorici;
2. Marija Jojić, savjetnica oficira za vezu za privredni i finansijski kriminal | Uprava prihoda i carina (HMRC) | Britanska ambasada Podgorica.

Sastanku nisu prisustvovali:

1. Marija Čvorović, v.d. generalne direktorice, Ministarstvo ekonomskog razvoja;
2. Vladan Raičević, savjetnik potpredsjednika Vlade za politički sistem, pravosuđe i antikorupciju;
3. Mašan Lekić, šef CI Slobodna zona Bar, Uprava carina;
4. Milena Milović, savjetnica predsjednika Vlade Crne Gore;
5. Marina Boljević samostalna savjetnica, Agencija za zaštitu konkurencije;
6. Jelena Velimirović, načelnica, Ministarstvo finansija;
7. Mitar Bajčeta, generalni sekretar, Privredna komore Crne Gore;
8. Una Bulatović, samostalna savjetnica, Agencija za investicije;
9. Tamara Gačević, šefica kabineta, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i imovine;

Na sastanku su pozvani i predstavnici Slobodne zone "Luka Bar" kao i predstavnici Finansijsko-obavještajne jedinice Uprave policije.

Sastanak je otvorila gđa Ana Raičević i u svom uvodnom izlaganju pozdravila članove Radne grupe, te pozvala gđina Kekera da predstavi najnoviju radnu verziju Zakona o slobodnim zonama, koju je priremio na osnovu inputa dobijenih na prethodno održanom sastanku Radne grupe održanom 04. aprila 2025. godine.

Prije izlaganja gđina Kekera, riječ je uzeo gđin Boris Janjević naglašavajući neophodnost dopune član 2 najnovije radne verzije Zakona o slobodnim zonama. Naime, gđin Janjević smatra da isti treba dopuniti po uzoru na model Zakona o slobodnim zonama Federacije Bosne i Hercegovine, i definisati da je područje slobodne zone zemljište koje je određeno katastarskim parcelama i površinom iskazanom u odgovarajućim mjernim jedinicama.

Gđa Vanja Čalović-Marković se interesovala na koji način postupa nadležni organ državne uprave u pogledu sprovođenja procedure za izdavanje saglasnosti za osnivanje slobodne zone u slučaju kada podnosilac zahtjeva dostavi nadležnom organu dokaz o postojanja suvlasničkog prava na katastarskim parcelama koje će biti obuhvaćene područjem buduće slobodne zone.

Gđa Jovana Krunic je pojasnila da dostavljanje dokaza o postojanju prava svojine ili nekog drugog pravnog osnova za korišćenje prostora buduće zone u skladu sa namjenom u prostornog-planskoj dokumentaciji predstavlja jedan od uslova za dobijanje saglasnosti za osnivanje slobodne zone koji je propisan članom 11 Zakona o slobodnim zonama koji je na snazi, te u tom smislu istakla da bi se dokaz o postojanju suvlasničkog prava na navedenim katastarskim parcelama cijenio kao legitiman uslov i da bi u postupku procjene ispunjenosti uslova za davanje saglasnosti za osnivanje slobodne zone, dokaz o postojanju suvlasničkog prava na katastarskim parcelama obuhvaćenim prostorom buduće zone smatrao kao legitiman osnov.

Gđin Boris Janjević je istakao neophodnost zakonskog regulisanja proširenja slobodne zone, te istakao da bi trebalo zadržati postojeće zakonsko rješenje kojim se omogućava proširenje slobodne zone. U kontekstu implementacije odredbi koje se odnose na proširivanje slobodne zone, gđin Boris Janjević je istakao da je posebno važno da se zakonom propiše obaveza definisanja katastarskih parcele koje će obuhvatati prostor buduće zone, čime bi se jasno definisala granica područja zone i time olakšalo sprovođenje postupka za proširenje slobodne zone.

Gđa Jovana Krunic je potvrdila da se postojećim Zakonom o slobodnim zonama predviđa mogućnost proširenja slobodne zone i u tom smislu navela da se članom 14 navedenog Zakona propisuje da se odredbe ovog Zakona kojim se reguliše osnivanje i početak rada zone primjenjuju i na proširenje zone.

Vezano za postupak proširenja Slobodne zone "Luka Bar", gđin Janjević je istakao da je Vlada Crne Gore izdala saglasnost na osnivanje slobodne zone "Luka Bar" AD na osnovu Odluke o davanju saglasnosti na osnivanje Slobodne zone, "Luka Bar" AD (Sl. list RCG 24/2000 od 26. 04. 2000.g.) i da je predmetnom Odlukom utvrđeno da teritorija slobodne zone "Luka Bar" obuhvata prostor DP Slobodna carinska zona u Baru i cjelokupan prostor Luka Bar AD. On je dodao da je nakon usvajanja navedene Odluke, područje slobodne zone prošireno više puta donošenjem rješenja Uprave carina i to 2005.godine, 2012. godine i 2017. godine

Gđa Dijana Filipović je problematizovala član 2c Nacrta zakona o slobodnim zonama, kojim se predviđa obaveza koordinacije Ministarstva finansija u vezi izdavanja dozvola za tranzit duvana i duvanskih proizvoda. Istakla je da smatra da Ministarstvo finansija ne treba da vrši navedenu koordinaciju i da donosi podzakonske akte, već resorno Ministarstvo zaduženo za donošenje, primjenu i nadzor propisa kojim se uređuje oblast slobodnih zona. Naglasila je da Ministarstvo ne može samo iz razloga što vrši nadzor nad radom Uprave carina da vrši navedenu koordinaciju i da prikuplja dokumenta i mišljenje Uprave carina i od drugih državnih organa (Uprava policije, FOJ, ANB) i upućuje predlog za izdavanje dozvola za tranzit duvana i duvanskih proizvoda Vladi na usvajanje, s obzirom da nad navedenim subjektima ne vrši nadzor.

S tim u vezi, naglasila je da će upoznati svoje nadređene sa predlogom navedenog zakonskog rješenja i izvijestiti Radnu grupu u pisanoj formi o konačnom stavu Ministarstva finansija u odnosu na navedeno.

Iznoseći razloge kojim se Radna grupa rukovodila pri definisanju navedene nadležnosti, gđin Kekec je istakao da je uzeta u obzir činjenica da se izdavanje navedenih dozvola odnosi na duvan i duvanske proizvode koji spadaju u akciznu robu za čiju kontrolu je zaduženo Ministarstvo finansija. Takođe je naglasio da shodno Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave Uprava carina ne može biti imati veća ovlašćenja od Ministarstva finansija, te ne može biti nosilac navedene nadležnosti, već isključivo Ministarstvo finansija kao organ koji vrši kontrolu nad radom Uprave carina. Shodno navedenom, gđin Kekec smatra da Uprava carina nema ovlašćenja da upućuje predlog Vladi za davanje navedenih dozvola, već shodno navedenoj Uredbi, isti mora biti upućen od Ministarstva finansija. Takođe je istakao da ukoliko Ministarstvo finansija ima drugačiji predlog za definisanje navedenih nadležnosti, isti dostavi Radnoj grupi u pisanoj formi.

Gđa Ana Raičević se nadovezala na navedenu diskusiju i istakla da je intencija svih članova Radne grupe da se zajednički definiše kvalitetan zakonodavni okvir za slobodne zone i da svi članovi zajednički učestvuju u pripremi predloga za izmjene i dopune navedenog Zakona, te pozvala kolege iz Ministarstva finansija da se kroz zajednički dijalog definiše navedeno rješenje. Gđa Renata Milutinović se nadovezala na navedena izlaganja i zamolila gđu Dijanu Filipović da približi i detaljnije objasni suštinu navedene odredbe kolegama iz Ministarstva zaduženim za dostavljanje navedenog izjašnjenja i da ukoliko imaju bolji predlog za normiranje navedene odredbe isti dostave do održavanja narednog sastanka Radne grupe u pisanoj formi.

Nakon navedenog izlaganja, ponovo je pokrenuta diskusija u vezi neophodnosti definisanja izuzeća od zabrane proizvodnje, obrade, skladištenja i prometa duvana i duvanskih proizvoda, kojim će se nosiocima legitimnih aktivnosti u slobodnoj zoni omogućiti vršenje pretovara navedene robe.

Gdin Dejan Marković je istakao da je pitanju vrlo mali broj privrednih subjekata, koji su nosioci navedenih aktivnosti, te da ne očekuje da će isti odustati od vršenja pretovara preko Luke Bar zbog pooštavanje kriterijuma u poslovanju, jer se navedeni subjekti pridržavaju međunarodnih standarda u poslovanju. Gdin Kekec se nadovezao na izlaganje gđina Markovića ističući da smatra da treba sjesti sa navedenim privrednim subjektima i blagovremeno ih upoznati sa novim obavezama i procedurama koje su propisane novim zakonskim rješenjem.

Gdin Dejan Marković je naglasio da je sa ekonomskog aspekta, veoma bitno da se zadrži mogućnost vršenja pretovara duvanskih proizvoda u slobodnoj zoni i da se definiše dobar modalitet za sprovođenje nadzora nad vršenjem navedenih aktivnosti, jer bi ukidanje navedene mogućnosti imalo negativne efekte ne samo na poslovanje Luke Bar nego i na cijeli lanac snabdijevanja u Luci Bar, kao što su špediterski poslovi, nabavka repro materijala itd.

Gdin Kekec je naglasio da je mišljenja da bi se usled izostanka normiranja navedenog izuzeća poslala veoma loša poruka jer se pokazuje nedostatak kapaciteta za normiranje navedenih izuzetaka i na taj način se oneomogućava vršenje onih aktivnosti koje su legitimne i koje ostavljaju promet državi Crnoj Gori.

Gdin Kekec je potom upoznao članove Radne grupe sa novom radnom verzijom Zakona koja je pripremljena u međuvremenu, nakon održavanja posljednjeg sastanka Radne grupe. On je naveo da ukoliko je država zauzela stav da se propiše zabrana proizvodnje, obrade, skladištenja i prometa duvana i duvanskih proizvoda i definiše izuzeće od navedene zabrane za tranzit navedene robe u slobodnoj zoni, neophodno je da se u okviru posebne glave regulišu sva pitanja koja se odnose na duvanske proizvode. S tim u vezi, istakao je da je odredbe o duvanskim proizvodima razdvojio na dva dijela, na prvi dio koji se odnosi na postupak izdavanja i oduzimanja saglasnosti za osnivanje slobodnih zona i drugi dio koji se odnosi na način postupanja u slučaju tranzita navedene robe u zoni i sprovođenje zaštitnih mjera za oduzimanje navedene robe. S tim u vezi, gđin Kekec je dodatno pojasnio intenciju da se članom 2c radne verzije Zakona definišu uslovi za dobijanje i za oduzimanje dozvole za osnivanje i rad zone, a da se Pravilnikom Uprave carina dodatno razradi način izdavanja i suspenzije saglasnosti za rad slobodne zone. Istakao je da je navedeni član još uvijek u fazi nacrtu i da će se u značajnoj mjeri skratiti kako se ne bi dodatno opterećivao tekst Zakona, pa će se određena pitanja preciznije definisati Pravilnikom Uprave carina.

Shodno navedenom predlogu, gđin Kekec navodi da je propisano da Vlada izdaje posebnu dozvolu za tranzit na osnovu predloga Ministarstva finansija, a nakon prethodno pribavljenih mišljenja Uprave carina, Finansijsko-obavještajne jedinice, Uprave policije i Agencije za nacionalnu bezbjednost. Naglasio je da je gđin Deda Đelović dostavio predlog za definisanje pretovara i predložio je da se pretovar definiše kao skup aktivnosti, koje prate fizički tok punog ISO kontejnera (sa duvanom i/ili duvanskim proizvodima), od momenta njegove dopreme na područje slobodne zone, pa do momenta njegove otpreme iz slobodne zone. S tim u vezi, gđin Kekec je naglasio da je veoma važno definisati da duvanski proizvodi mogu tranzitirati u slobodnoj zoni samo u ISO kontejnerima i definisati šta se podrazumijeva pod istim. Na navedeno izlaganje

se nadovezao gđin Dejan Marković i istakao da je cjelishodnije umjesto termina ISO kontejneri koristiti termin Intermodalni kontejneri, jer je sveobuhvatnijeg karaktera i obuhvata sve vrste kontejnera.

Imajući u vidu gore iznijete razloge, gđin Kekec je istakao da je u novoj radnoj verziji Zakona dodao novi član 2d, kojim se propisuje način na koji se duvanski proizvodi mogu tranzitirati u slobodnoj zoni, način obilježavanja duvanskih proizvoda u tranzitu, rok u toku kojeg navedeni proizvodi mogu boraviti na teritoriji otvorenog skladišta slobodne zone i posebno pravne posledice neiznošenja robe iz slobodne zone po proteku roka od 14 dana.

Nakon navedenog izlaganja, među članovima Radne grupe je započeta diskusija u pogledu neophodnosti definisanja dodatnog roka od 24h kojim se privredni subjekti upozoravaju o pravnim posledicama prekoračenja roka za smještaj robe u slobodnoj zoni, kao i u pogledu definisanja zaštitnih mjera za prekoračenje navedenih rokova. Glavna polemika se odnosila na pitanje da li je neophodno da Uprava carina nakon isteka navedenog roka upućuje privrednim subjektima akt o zaštitnim mjerama ili se samim istekom roka od 14 dana stiče pravo za donošenje odluke o prekršaju i izricanju zaštitnih mjera.

Gđa Vanja Čalović-Marković je istakla da ukoliko se definisanjem dodatnog roka obezbjeđuje sigurnost da se ne mora sprovesti upravni postupak i dostavljati pisana obavijest nadležnog organa prije oduzimanja robe, onda treba ostaviti privrednim subjektima dodatni rok od 24h za izmještanje robe iz slobodne zone.

Gđin Kekec je naglasio da je u pitanju prekluzivni rok i da nakon isteka roka od 14 dana i definisanja dodatnog roka upozorenja od 24 h za izmještanje robe sa područja zone, Uprava carina ima pravo da donese odluku o prekršaju i o izmještanju ili oduzimanju navedene robe. Cijeni da bi bilo korisno da se u kontekstu sprovođenja upravnog postupka, o navedenom zakonskom rješenju izjasni i Ministarstvo javne uprave.

Dodao je da je neophodno da se u kaznenim odredbama definišu mjere oduzimanja cigareta, cijeneći potrebu da Radna grupa ponovo treba da razmotri nakon kojeg ponavljanja se može propisati mjera oduzimanja dozvole, te zamolio kolege iz Uprave carina da dostave predloge za definisanje navedenih prekršaja.

Vezano za definisanje kaznenih mjera, gđin Kekec je istakao da kaznene odredbe moraju biti odredive kao što je propisano u Carinskom zakonu. U pogledu načina definisanja kaznenih mjera istakao je da su predviđene su dvije opcije. Prvom se propisuje nadležnost organa uprave da izriče zaštitne mjere i oduzima robu, a drugom opcijom se predviđa samo mogućnost oduzimanja navedene robe.

Diskusija je nastavljena u pogledu definisanja člana 20 postojećeg Zakona o slobodnim zonama. Gđa Vanja Čalović-Marković je naglasila da je neophodno da se navedenom odredbom preciznije reguliše procedura tranzita opasnih materija kao i naoružanja i vojne opreme u slobodnim zonama.

Nadovezujući se na izlaganje gđe Čalović-Marković, gđa Renata Milutinović je naglasila da smatra da je neophodno da se članom 20 Zakona o slobodnim zonama propiše isti tretman za sve vrste robe koja je u tranzitu u slobodnoj zoni i da se propiše da će se na sve vrste robe primjenjivati svi pozitivno pravni propisi koji važe na teritoriji Crne Gore, uključujući i posebne propise kojim se reguliše izdavanje dozvola za naoružanje vojnu opremu i robu dvostruko namijenjenu.

Gdin Kekec je potom upoznao članove Radne grupe sa predlogom za definisanje člana 3 u novoj verziji Zakona o slobodnim zonama, kojim se propisuju prostorno- tehnički uslovi za osnivanje i funkcionisanje slobodne zone, sa čijom formulacijom su se saglasili svi članovi Radne grupe.

Kada je u pitanju uspostavljanje zajedničkog sistema elektronskog upravljanja u slobodnoj zoni, članovi Radne grupe su dogovorili da se u što kraćem roku organizuje sastanak između predstavnika Uprave carina i Slobodne zone "Luka Bar na kojem će se utvrditi pravci daljih aktivnosti koji se tiču budućeg elektronskog sistema upravljanja robom i omogućiti praćenje, kontrolu i upravljanje robom u slobodnoj zoni.

Gdin Kekec je takođe izvijestio članove Radne grupe da je članom 4 nove radne verzije Zakona o slobodnim zonama definisan preciznije status korisnika i operatora slobodne zone i uveden novin termin „posebni “korisnik. Naglasio je da je istim propisano da je posebni korisnik lice koje dobija posebnu dozvolu od Vlade da tranzitira kroz područje slobodne zone. Dodao je da je posebni korisnik dužan da po isteku definisanog roka dužan da robu u tranzitu izmjesti sa područja slobodne zone, a da je Uprava carina dužna da donese rješenje i izrekne zaštitne mjere za oduzimanje navedene robe. On je ocijenio je to najšira definicija kojom se pruža mogućnost privrednom subjektu da vrati navedenu robu ili da je izveze sa teritorije Crne Gore. Mišljenja je da ukoliko privredni subjekat ne postupi po rješenju Uprave carina i ne izveze navedenu robu, isti mora obezbijediti bankarsku garanciju koja se traži za svu robu koja je stavljena u carinski postupak da bi mogla da ostane na području zone.

Vezano za definisanje statusa operatora, gdin Kekec smatra da je neophodno propisati da slobodna zona može imati samo jednog operatora i precizirati rok za formiranje operatora u trajanju od 30 dana. Cijeni da je definisanje navedene odredbe posebno bitno zbog kompanije Port of Adria, koja ima status korisnika a faktički se ponaša kao operator Slobodne zone „Luka Bar“.

U kontekstu definisanja statusa korisnika slobodne zone, članovi Radne grupe su se složili u ocjeni da treba brisati raniju formulaciju predložene odredbe kojom je data mogućnost da korisnici zone mogu biti strana privredna društva, s obzirom da je propisano da korisnici moraju biti registrovani u Crnoj Gori, kao i da iz definicije korisnika treba izbrisati termin „dio stranog društva, te definicijom korisnika obuhvatiti samo domaća privredna društva i predizetnike koji obavljaju aktivnosti na području slobodne zone. Istakao je neophodnost da se u okviru navedene odredbe reguliše status „posebnih korisnika“ u zoni, kako bi se navedena lica podvela pod sistem kontrole.

Gdin Kekec je potom upoznao članove Radne grupe sa predloženom formulacijom člana 7 radne verzije Zakona o slobodnim zonama, kojim se definiše nadležnosti za osnivanje i početak rada slobodne zone. Istakao je da se zona osniva uz prethodnu saglasnost Vlade na predlog Ministarstva ekonomskog razvoja.

Gđa Jovana Krunic je istakla da je neophodno da se na odrediv način definišu organi državne uprave koji će biti nadležni da prethodno, prije nego Ministarstvo ekonomskog razvoja uputi predlog Vladi za davanje saglasnosti za osnivanje zone izdaju mišljenje na dostavljenu dokumentaciju za osnivanje slobodne zone. Započeta je polemika u vezi neophodnosti da se kao posebni uslov za dobijanje saglasnosti za osnivanje slobodne zone definiše obaveza definisanja katastarskih parcela koje će biti obuhvaćene prostorom buduće slobodne zone.

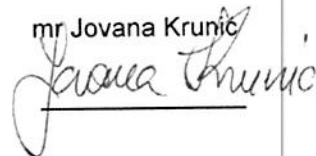
Gđa Krunic je navela da Zakon o slobodnim zonama koji je na snazi ne propisuje navedeni uslov, ali da su i pored navedene činjenice dosadašnjim odlukama o davanju saglasnosti za osnivanje slobodnih zona bili obuhvaćeni podaci o broju katastarskih parcela koje obuhvataju područje slobodne zone. Svakako, zbog izbjegavanja daljih nedoumica i sprječavanja potencijalnih zloupotreba cijeni da bi bilo korisno da se razmotri mogućnost definisanja navedene obaveze Zakonom o slobodnim zonama.

Na kraju sastanka postignuta je saglasnost u pogledu definisanja sledećih zaključaka:

1. Naredni sastanak Radne grupe zakazan je za 15. april 2025. godine;
2. Ministarstvo ekonomskog razvoja će dostaviti gđinu Kekeru Ugovor o koncesiji potpisan između Vlade Crne Gore i Port of Adrie;
3. Ministarstvo ekonomskog razvoja će dostaviti gđinu Kekeru, odmah po završetku sastanka Radne grupe podzakonske akte za slobodne zone koji su na snazi: 1) Interno uputstvo o načinu vođenja evidencije akata o osnivanju i radu slobodnih zona i skladišta, koje je zamijenilo Pravilnik o načinu vođenja evidencije akata o osnivanju zona i slobodnih skladišta kao i ugovora osnivača, 2) Odluku o sadržini Elaborata o ekonomskoj opravdanosti i 3) Odluku o sadržini izvještaja o radu;
4. Ministarstvo ekonomskog razvoja će odmah po završetku sastanka Radne grupe uputiti Finansijsko-obavještajnoj jedinici Uprave policije i Agenciji za nacionalnu bezbjednost zahtjev za dostavljanje izjašnjenja u odnosu na član 2 radne verzije Zakona koja je predstavljena na sastanku Radne grupe 07. aprila 2025. godine kao i poziv za učešće na narednom sastanku Radne grupe;
5. Gđin Keker će na bazi dostavljenih inputa na narednom sastanku Radne grupe 15. aprila 2025.godine dostaviti najnoviju verziju Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama;
6. Uprava carina će dostaviti gđinu Kekeru najkasnije po 11. aprila 2025.godine predlog za definisanje postupka pretovara cigareta u slobodnoj zoni i odobrenje za pretovar istih, kao i predlog obrazca zahtjeva za odobrenje pretovara cigareta u slobodnoj zoni;
7. Dogovoreno je da se u sedmici nakon održavanja sastana Radne grupe održi sastanak predstavnika Uprave carina i Slobodne zone "Luka Bar" radi utvrđivanja daljih koraka u uspostavljanju zajedničkih sistema elektronskog upravljanja u slobodnoj zoni;

Zapisnik sačinila:

mr Jovana Krunic

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

Broj:010-053/24-4288/12

29.04.2025. godine

ZAPISNIK SA VII SASTANKA RADNE GRUPE ZA IZRADU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLOBODNIM ZONAMA

VI sastanak Radne grupe za izradu predloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o slobodnim zonama održan je u petak, 17.aprila 2025.godine, sa početkom u 9:00 časova u prostorijama Ministarstva ekonomskog razvoja.

Sastanku su prisustvovali :

Članovi Radne grupe :

1. Ana Raičević, državna sekretarka, Ministarstvo ekonomskog razvoja;
2. mr Renata Milutinović, v.d. generalne direktorice Direktorata za industriju i zanatstvo, Ministarstvo ekonomskog razvoja;
3. mr Jovana Krunić, načelnica Direkcije za slobodne zone, Ministarstvo ekonomskog razvoja;
4. Dejan Marković, načelnik Odsjeka za analizu rizika I obavještajni rad, Uprava carina;
5. Irena Popović, načelnica Odsjeka za vrijednost robe, Uprava carina;
6. Boris Janjević, samostalni carinski savjetnik I, Odsjek za carinske postupke, Uprava carina;
7. Dijana Filipović, samostalna savjetnica, Ministarstvo finansija;
8. Marina Boljević samostalna savjetnica, Agencija za zaštitu konkurencije;
9. Nikaš Petrušić, samostalni savjetnik, Poreska uprava;
10. Marko Đukić, samostalni savjetnik, Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa NVO.

Predstavnici Britanske ambasade:

1. Milan Kekec, pravni konsultant angažovan od strane Britanske ambasade u Podgorici;
2. Marija Jojić, savjetnica oficira za vezu za privredni i finansijski kriminal | Uprava prihoda i carina (HMRC) | Britanska ambasada Podgorica.

Sastanku nisu prisustvovali:

1. Marija Čvorović, v.d. generalne direktorice, Ministarstvo ekonomskog razvoja;
2. Vladan Raičević, savjetnik potpredsjednika Vlade za politički sistem, pravosuđe i antikorupciju;
3. Mašan Lekić, šef CI Slobodna zona Bar, Uprava carina;
4. Vanja Čalović-Marković, izvršna direktorica MANS-a;
5. Milena Milović, savjetnica predsjednika Vlade Crne Gore;
6. Jelena Velimirović, načelnica, Ministarstvo finansija;
7. Mitar Bajčeta, generalni sekretar, Privredna komore Crne Gore;
8. Una Bulatović, samostalna savjetnica, Agencija za investicije;
9. Tamara Gačević, šefica kabineta, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i imovine;

Na sastanku su učestvovali i gđin Deda Đelović, pomoćnik izvršnog direktora "Luka Bar", gđa Ratka Obradović, samostalna savjetnica u Sektoru za Finansijsko-obavještajne Uprave policije i gđa Dragana Vučinić, načelnica Direkcije za izdavanje odobrenja za obavljanje proizvodnje, obrade i prometa duvanskih proizvoda u Ministarstvu finansija.

Sastanak je otvorila gđa Ana Raičević, pozdravila prisutne članove Radne grupe, nakon čega se osvrnula na dostavljeno izjašnjenje predstavnika Ministarstva finansija u odnosu na predlog člana 2c Zakona o slobodnim zonama, kojim se propisuje nadležnost Ministarstva finansija da koordinira postupkom izdavanja saglasnosti za pretovar duvana u slobodnim zonama.

Gđa Raičević je naglasila da niko ne spori da pitanje slobodnih zona spada u domen nadležnosti Ministarstva ekonomskog razvoja, koje će, kao i do sada, sprovoditi sve aktivnosti koje se odnose na postupak izdavanja saglasnosti za osnivanje slobodnih zona, nadzora nad primjenom Zakona o slobodnim zonama i izvještavanja o radu slobodnih zona. Ponovo je apostrofirala da predlog člana 2c Zakona nije definisan sa namjerom da se bilo kome nametne ili prebaci obaveza, već da se izvršavaju obaveze onako kako je definisano Zakonom i Uredbom o načinu rada i organizaciji državne uprave. Dodala je da je Strategijom za borbu protiv korupcije definisana obaveza izrade Zakona izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama, u dijelu koji se odnosi na mjere carinskog nadzora, koje spadaju u domen nadležnosti Uprave carina, a time i Ministarstva finansija, kao organa koji vrši nadzor nad radom Uprave carina.

Gđa Dijana Filipović je naglasila da je stav Ministarstva finansija da sve pozakonske akte koji proizilaze iz Zakona o slobodnim zonama treba da donese Ministarstvo ekonomskog razvoja, kao resorno nadležno za izradu navedenog Zakona. Dodala je da je Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave propisano da propise donosi onaj organ uprave u čijoj nadležnosti je definisan navedeni propis, što je u ovom slučaju Ministarstvo ekonomskog razvoja, te da navedeno važi i za podzakonske akte, koji proizilaze iz Zakona o slobodnim zonama. Istakla je da će Ministarstvo finansija dati svoj doprinos izradi navedenog Zakona kroz učešće u Radnoj grupi.

Potpuno uvažavajući iznijeti stav Ministarstva finansija, gđa Renata Milutinović je istakla da će odnos prema navedenoj tematici u krajnjem riješiti organ koji vodi računa o cjelokupnom zakonodavstvu. Naglasila je da je u ovom momentu ključno da se podzakonski akt pripremi, da bude kvalitetno odrađen i da obezbijedi kvalitetnu implementaciju na terenu, pri čemu je najmanje važno ko će biti njegov predlagatelj. Gđa Milutinović smatra da je pri izradi navedenog Zakona veoma važno voditi računa da se prati sprovođenje poreske i carinske politike i da se preduprijedi preklapanje nadležnosti navedenog Zakona sa drugim pozitivnim pravnim propisima.

Gđa Raičević se nadovezala na navedeno izlaganje, ističući da je od gđe Milutinović dobila informaciju da je predlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o duvanu, koji je u skupštinskoj proceduri definisana zabrana proizvodnje, distribucije i pretovara duvanskih proizvoda u slobodnim zonama (a koju je informaciju ona dobila u neformalnoj komunikaciji sa generalnom direktoricom Direktorata za carinski i poreski sistem u Ministarstvu finansija). Posebno se osvrnula na član 18 važećeg Zakona o duvanu, kojim je propisano da se promet obrađenog duvana i duvanskih proizvoda u slobodnim zonama i skladištima vrši u skladu sa zakonom kojim su uređene slobodne zone i zakonom kojim se uređuje spoljna trgovina i na član 11 predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o duvanu, koji je u skupštinskoj proceduri, a kojim se predviđa brisanje člana 18 važećeg Zakona. Nezavisno od sprovođenja postupka usvajanja izmjena i dopuna Zakona o duvanu, gđa Raičević je naglasila je neophodnost nastavka izrade predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama, pri čemu bi Ministarstvo ekonomskog razvoja i Ministarstvo finansija trebalo obazrivo da pristupe usaglašavanju navedenih propisa.

Gđa Dragana Vučinić je naglasila da se navedeni Zakon već duže vrijeme nalazi u skupštinskoj proceduri i da je neizvjesno kada će biti usvojen. Gđa Vučinić se potom osvrnula na važeći Zakon o duvanu i istakla da je isti namijenjen za distribuciju duvana i duvanskih proizvoda na domaćem tržištu, da se ne odnosi na slobodne zone niti se istim reguliše pretovar navedenih proizvoda. Dodala je da je članom 18 navedenog Zakona definisana upućujuća norma, kojom se propisuje da će se promet obrađenog duvana i duvanskih proizvoda u slobodnim zonama i skladištima vršiti u skladu sa zakonom kojim su uređene slobodne zone i zakonom kojim se uređuje spoljna trgovina. Gdin Kekec je istakao da Zakon o slobodnim zonama predstavljao *lex specialis* u odnosu na Zakon o duvanu, te se u tom smislu ne može reći da postoji ni normativna ni teritorijalna kolizija u odnosu na navedene propise.

Na sastanku su takođe razmatrane norme Ugovora o koncesiji koji je potpisan 2013. godine između Vlade Crne Gore i kompanije Port of Adria. Gdin Kekec je naglasio da je članom 12 navedenog Ugovora bilo predviđeno pravo ekskluziviteta kompanije Port of Adria na pretovar kontejnera, koje je isteklo 2023. godine i ocijenjeno da u ovom momentu Luka Bar nema dovoljno tehničkih kapaciteta za vršenje pretovara. Ističući da je nadgradnja Fencing terminala i CCTV predstavljala dio investicionog programa kompanije Port of Adria, gdin Kekec je naglasio da će biti veoma teško da se navedena kompanija ubijedi da ne koristi svoj elektronski sistem, već da se poveže na sistem Luke Bar, koja je ujedno i operator zone, a samim tim i najveća konkurencija Luke Bar. Imajući u vidu navedeno, gdin Kekec smatra da je veoma važno da se država opredijeli da li će se zadržati odredba u Zakonu o slobodnim zonama, kojom se propisuje da se na području slobodne zone može osnovati samo jedan operator ili će navedenu mogućnost propisati za dva ili više lica. U tom smislu, predložio je da se razmotri mogućnost da se kompaniji Port of Adria omogući da postane operator.

Gdin Đelović je naglasio da bi najoptimalniji način za prevazilaženje navedenog problema bila izmjena redosleda povezivanja na elektronski sistem evidencije i u tom smislu predložio da Uprava carina razmotri mogućnost izgradnje navedenog sistema, na koji bi se naknadno povezale Luka Bar i Port of Adria. Gdin Đelović smatra da bi se na taj način svi subjekti stavili u isti položaj, te bi otpor kompanije Port of Adria na povezivanje na elektronski sistem koji je izgradila Uprava carina bio mnogo manji nego u slučaju nametanja obaveze povezivanja na sistem Luke Bar. Gdin Kekec je takođe apostrofirao da bi nakon definisanja nacrt navedenog Zakona i usvajanja istog na Vladu, bilo dobro inicirati sastanak sa predstavnicima kompanije Port of Adria kako bi blagovremeno bili upoznati sa novim zakonskim rješenjima i definisanim obavezama, čime se šalje dobra poruka i država pokazuje savjesnost u postupanju.

Gđa Ratka Obradović je iznijela mišljenje u vezi predloga 2c Zakona i istakla da Finansijsko-obavještajna jedinica (FOJ) Uprave policije, nema zakonska ovlaštenja da dostavlja informacije i da ne mogu izdavati saglasnosti, te predlaže da se normira da mišljenje predviđeno predlogom 2c člana Zakona izdaje Ministarstvo unutrašnjih poslova, kao organ nadležan za sprovođenje nadzora i kontrole. S tim u vezi, gđa Obradović je predložila da se predlog za izjašnjenje na član 2c Zakona dostavi Ministarstvu unutrašnjih poslova. Takođe je navela da je predlogom navedenog Zakona predviđena kategorija "korisnik" i da je članom 6 jasno propisano da je korisnik privredno društvo i preduzetnik koji je registrovan u Crnoj Gori i na području zone obavlja djelatnost. Pojasnila je da je korisnik obveznik Zakona o pranju novca, a da se u slučaju uvođenja nove kategorije „posebni korisnik“ navedena obaveza ne bi odnosila na navedenu kategoriju korisnika, već samo tkz „običnog“ korisnika.

Gđa Raičević je istakla da će Ministarstvo ekonomskog razvoja, uvažavajući iznijeti stav FOJ-a, dostaviti Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije na izjašnjenje član 2c Zakona, kojim se definiše procedura za izdavanje saglasnosti za pretovar duvana u slobodnoj zoni.

Gdin Kekec je naglasio će se pri normiranju zabrane djelatnosti proizvodnje, obrade, skladištenja, privremenog smještaja i prometa duvanskih proizvoda neophodno koristiti terminologiju Zakona o ograničenju upotrebe duvanskih proizvoda jer su istom duvan i duvanski proizvodi definisani na sveobuhvatan način i u skladu sa relevantnim EU Direktivama.

Vezano za stav 4 člana 2c Zakona, kojim se propisuje da su posebni korisnici dužni da pribave posebnu dozvolu za pretovar duvanskih proizvoda od Vlade Crne Gore, Radna grupa se saglasila da se " briše riječ „posebna“ ispred riječi „dozvola“.

Radna grupa se takođe saglasila sa članom 5 Zakona o slobodnim zonama, kojim se bliže definiše operator zone i propisuje da u zoni može biti samo jedan operator.

Zajednički je ocijenjeno da je neophodno definisati posebnu proceduru za izdavanje i oduzimanje dozvole za sticanje statusa posebnih korisnika zone i razmotriti da li će se navedene procedure definisati Zakonom ili podzakonskim aktom.

Dogovoreno je da se zadrži član 7 pete radne verzije navedenog Zakona, kojom se propisuje da se zona osniva uz prethodnu saglasnost Vlade, a na prijedlog Ministarstva.

Postignuta je saglasnost da uslovi za osnivanje slobodnih zona koji su propisani članom 8 pete radne verzije Zakona, a kojim se predviđa da se Zona osniva ako je to ekonomski opravdano i ako su zadovoljeni potrebni fizički preduslovi (prostorni, infrastrukturni itd), a uz prethodno mišljenje Ministarstva i drugih nadležnih organa, ostane isti. Ocijenjeno je da se u nedostatku Zakona o Vladi, ne mogu na odrediv način definisati institucije koje bi bile nadležne za izdavanje mišljenja na osnivačke akte zone, te se iz navedenog razloga mora zadržati postojeća zakonska norma.

Takođe je dogovoreno da se izmijeni obaveza osnivača zone za dostavljanje nacrtu akta o osnivanju koja je definisana članom 8 Zakona u obavezu dostavljanja finalnog akta o osnivanju i to u postupku koji prethodi upućivanju predloga Vladi za davanje saglasnost za osnivanje zone.

Dodatno, na sastanku je dogovoreno da se briše stav 7 člana 10 radne verzije Zakona, kojim se osnivaču zone omogućavalo da u opravdanim slučajevima može tražiti produženje roka za izdavanje saglasnosti za početak rada zone.

Dogovoreno je da se jednim Pravilnikom definiše sadržina Akta o osnivanju i Elaborata o ekonomskoj opravdanosti za čiju izradu će biti zaduženo Ministarstvo ekonomskog razvoja a da

će se prostorno-tehnički uslovi definisati Pravilnikom o prostorno-tehničkom uslovima, za koji je nadležna Uprava carina. Gdin Kekec je apostrofirao važnost da se navedenim Pravilnikom regulišu pitanja od značaja za osnivanje slobodne zone, te naglasio da je istim neophodno preciznije regulisati statusa operatora, definisati obavezu dostavljanja bankarske garancije, navođenja podataka o vlasničkoj strukturi operatora i uvođenje obaveze traženja saglasnosti operatora za vršenje promjene vlasničke strukture. Gdin Kekec je naglasio da je prethodno neophodno provjeriti koja forma propisa je odgovarajuća za definisanje navedenih pitanja, sa aspekta Pravno-tehničkih pravila za izradu propisa.

Na sastanku je zajednički konstatovano da promjene podataka operatora mogu biti različite prirode i da sa aspekta bezbjednosti nisu sve jednako relevantne. S tim u vezi, stav Radne grupe je da je operator dužan da u slučaju promjene vlasničke strukture, o navedenoj namjeri informiše Ministarstvo ekonomskog razvoja i da zatraži saglasnost prije vršenja navedene promjene. U svim ostalim slučajevima u kojim dolazi do promjene podataka operatora, poput promjene adrese ili prebivališta, operator neće biti u obavezi da traži saglasnosti od Ministarstva ekonomskog razvoja da bi izvršio navedene promjene, jer iste nisu relevantne sa aspekta bezbjednosti.

Radna grupa je razmatrala odredbe Zakona (članovi, 10, 16, 30, 32, 33 i 36), kojim se propisuju uslovi za izdavanje saglasnosti za osnivanje slobodnih zona, vršenje aktivnosti upravljanja slobodnom zonom, nadležnost organa za poslove uređenja prostora da vrši nadzor zakonitosti u sprovođenju operatorovih ovlaštenja, zakup zemljišta i objekata i gradnje u zoni i odredbe o izuzeću od nacionalizacije i eksproprijacije. Ocijenjeno je da gore navedene odredbe Zakona nisu dovoljno jasno definisane i da su prilično zastarjele, te da ih je neophodno normirati u skladu sa pozitivnim pravnim propisima iz oblasti građevinarstva, prostornog planiranja i eksproprijacije.

Diskusija je takođe vođena u vezi predloga da se izdavanje urbanističko-tehničkih uslova uz već postojeće uslove definiše kao dodatni uslov za dobijanje saglasnosti za osnivanje slobodne zone. Imajući u vidu da na sastanku Radne grupe nije bilo predstavnika Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, gđa Raičević je navela da je neophodno da se navedenom resoru naknadno dostavi zahtjev za definisanje predloga za normiranje gore navedenih odredbi Zakona u skladu sa pozitivnim pravnim propisima iz oblasti građevinarstva, prostornog planiranja i eksproprijacije, čime je zaključena diskusija. Naredni sastanak Radne grupe zakazan je za 25. april 2025. godine.

Zaključci sa sastanka:

- Ministarstvo ekonomskog razvoja će Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije uputiti zahtjev za dostavljanje izjašnjenja u odnosu na član 2c Zakona o slobodnim zonama;
- Ministarstvo ekonomskog razvoja će dostaviti gđinu Kekecu važeću regulativu iz oblasti spoljne trgovine, naoružanja i vojne opreme;
- Ministarstvo ekonomskog razvoja će provjeriti sa Sekretarijatom za zakonodavstvo da li je sa pravno-tehničkog aspekta prihvatljivo da se predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama definiše upućujuća norma na Carinski zakon; Ministarstvo finansija će dostaviti gđinu Kekecu važeći Zakon o duvanu i predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o duvanu, koji je u skupštinskoj proceduri;
- Uprava carina će dostaviti izjašnjenje u pogledu usaglašenost članova 21 i 22 Zakona o slobodnim zonama sa odredbama Carinskog zakona.

Zapisnik sačinila:

mr Jovana Krnić

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica
Crna Gora
tel: +382 20 482 360
www.gov.me/mek

29.4.2025. godine

Broj: 010-053/24-4288/12

ZAPISNIK SA VIII SASTANKA RADNE GRUPE ZA IZRADU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLOBODNIM ZONAMA

Sedmi sastanak Radne grupe za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o slobodnim zonama održan je u petak 25. aprila 2025. godine, sa početkom u 9.00 časova u prostorijama Ministarstva ekonomskog razvoja.

Sastanku su prisustvovali:

Članovi Radne grupe:

1. Ana Raičević, predsjednica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, državna sekretarka;
2. Renata Milutinović, članica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, v.d. generalne direktorice;
3. Jovana Krunic, članica, Ministarstvo ekonomskog razvoja, načelnica;
4. Irena Popović, članica, Uprava carina, načelnica;
5. Dejan Marković, član, Uprava carina, načelnik;
6. Boris Janjević, član, Uprava carina, samostalni carinski savjetnik I;
7. Marko Đukić, član, Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama, samostalni savjetnik;
8. Mitar Bajčeta, član, Privredna komora, generalni sekretar;

Marija Čvorović, sekretarka, Ministarstvo ekonomskog razvoja, v.d. generalne direktorice;

2. Predstavnici Britanske ambasade,

1. Marija Jojić, savjetnica oficira za vezu za privredni i finansijski kriminal | Uprava prihoda i carina (HMRC) | Britanska ambasada Podgorica.
2. Milan Kekec, pravni konsultant angažovan od strane Britanske ambasade u Podgorici.

Sastanku nisu prisustvovali sljedeći članovi Radne grupe:

1. Nikaš Petrušić, član, Poreska uprava, poreski inspektor;
2. Marina Boljević, članica, Agencija za zaštitu konkurencije, samostalna savjetnica III;
3. Vanja Čalović Marković, članica, Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS, izvršna direktorica;
4. Mašan Lekić, član, Uprava carina, načelnik;
5. Jelena Velimirović, članica, Ministarstvo finansija, načelnica
6. Dijana Filipović, članica, Ministarstvo finansija, samostalna savjetnica I;
7. Tamara Gačević, članica, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, šefica kabineta;

8. Una Bulatović, članica, Agencija za investicije, samostalni savjetnik i;
9. Vladan Raičević, član, Potpredsjednik Vlade za politički sistem, pravosuđe i korupciju, savjetnik Potpredsjednika Vlade
10. Milena Milović, članica, savjetnica Predsjednika Vlade;

Sastanku je prisustvovala i:

1. Nataša Vukeljić, samostalna savjetnica. Ministarstvo finansija;

Sastanak je otvorila predsjednica Radne grupe, Ana Raičević, koja je pozdravila prisutne i zahvalila im na dolasku. Informisala je prisutne da je Ministarstvo ekonomskog razvoja uputilo zahtjeve Ministarstvu unutrašnjih polova, Upravi policije, ANB-u, ali da do sastanka odgovori nisu dobijeni. Podsjetila je da je dogovoreno da se prelaze članovi na kojima bi se moglo raditi, kako bi bili efikasni. Dala je riječ Milanu Kekeru, pravnom konsultantu Britanske ambasade.

Na pitanje Renate Milutinović, članice, da li nacrt Zakona sadrži i predloge koje je dostavio Deda Đelović, predstavnik Luke Bar, Milan Keker, pravni konsultant Britanske ambasade, informisao je da će nakon tehničkog sastanka Luke Bar i Uprave carina i izjašnjenja ANB-a biti napravljena revizija postojećeg nacrtu Zakona.

Nakon inicijalne diskusije, Radna grupa je otpočela rad na pojedinačnim članovima zakona.

Član 1b – duvanski proizvodi – referisati se na Zakon o duvanskim proizvodima jer je definicija sveobuhvatnija.

Član 5 – u vezi otvorenog pitanja da li da zona može imati jednog ili dva operatora, Ana Raičević predsjednica, istakla je da je mišljenja da treba da bude jedan operator, jer je tako najadekvatnije, ali da je otvorena i za druge komentare, te pozvala prisutne da iznesu svoj stav. Imajući u vidu da prisutni nisu imali komentara na predmetno, dogovoreno je da je konačan stav da zona može imati samo jednog operatora.

Član 20 – dogovoreno je da se robe za koje postoji posebni režimi tranzita ili skladištenja ili pretovara osim opasne robe i opasnog otpada dodaju i naoružanje, vojna oprema i roba dvostruke namjene. Marija Jojić, predstavnik Britanske ambasade, kazala je da Carinski zakon tretira unos, izvoz, tranzit, ali ne i pretovar, te da EU direktiva kaže da se pretovar tretira kao tranzit kada je riječ o robi dvostruke namjene. Predstavnic Uprave carina istakli su da tranzit iz slobodne zone nije dozvoljen bez posebnih dozvola. Milan Keker, pravni konsultant Britanske ambasade, kazao je da je suština da se više ne primjenjuju drugačija pravila u slobodnoj zoni, već ista kao na cijeloj teritoriji Crne Gore. Naglasio je da postoji opcija da se predmetni član briše, te da dodamo shodnu primjenu važećih propisa koji važe u Crnoj Gori, osim ako stav Radne grupe nije da se eksplicitno definiše da se moraju pribaviti posebne dozvole kao što je slučaj sa opasnim materijama. Ana Raičević, predsjednica, zatražila je pojašnjenje da li je isto regulisano Carinskim zakonom, te istakla da je očigledno da nije. Shodno tome, potrebna je obazrivost u brisanju odredbi, te predložila da se pronađe tačan član Carinskog zakona kojim je isto regulisano, ukoliko jeste. Jovana Krunić, članica, istakla je da restriktivne mjere treba da ostanu, jer je to obaveza shodno poglavljima 30 i 31.

Član 18 i član 21 – Milan Keker, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da je mišljenja da se ovaj član tiče Uprave carina, te zatražio pojašnjenje da li je član u skladu sa Carinskim zakonom. Boris Janjević, član, istakao je da je predmetno detaljnije razrađeno u Carinskom zakonu, te da isto ne bi trebalo da bude tu. Ana Raičević, predsjednica, istakla je da ukoliko je isto uređeno Carinskim zakonom, onda treba da se stavi samo upućujuća norma. Jovana Krunić, članica, nadovezala se i kazala da je isto potrebno uskladiti sa Carinskim zakonom jer je on usklađen sa EU, te da kada je inicijalno pisan Zakon o slobodnim zonama predmetno nije bilo uređeno Carinskim zakonom. Dejan Marković, član, istakao je da stavljanje u promet nije carinski termin, te da je adekvatnije da se stavi slobodan promet. Mitar Bajčeta, član, povodom navedene diskusije, predložio je da se doda jedna opšta upućujuća norma da sve što nije regulisano Zakonom o slobodnim zonama, primjenjivaće se odredbe Carinskog zakona, tako da nema kolizije između zakona i obezbjeđuje se jedinstvena primjena. Milan Keker, pravni konsultant

Britanske ambasade, predložio je da se takva norma doda u glavu Carinski nadzor. Dejan Marković, član, istakao je da je to sa aspekta Uprave carina prihvatljivo, ukoliko je to ostalim članovima Radne grupe u redu. Ana Raičević, predsjednica, istakla je da se upućivanje odnosi samo na dio koji se odnosi na Carinski zakon, kojim je to detaljnije propisano. Pitanje je jedino da li je sve pomenuto regulisano Carinskim zakonom, te ukoliko jeste onda je u redu. Boris Janjević, član istakao je da su u hrvatskom zakonu izbrisani svi članovi koji se odnose na carinski nadzor i stavljena upućujuća norma na Carinski zakon. Ana Raičević, predsjednica, kazala je da ima određenih dilema, jer ne poznaje dovoljno Carinski zakon, te zatražila pojašnjenje da li pitanja uređena članovima 18 i 21 ulaze u carinski nadzor, ukoliko ulaze onda treba definisati na način na koji je urađeno u hrvatskom zakonu. Naglasila je da u suprotnom, ukoliko carinski nadzor ne obuhvata pitanja koja hoćemo da regulišemo, ostaće pravna praznina, te da je potrebno detaljno provjeriti da li je Carinskim zakonom regulisano sve što hoćemo da brišemo. Dodala je i da Ministarstvo može pokušati neformalno da provjeri sa Sekretarijatom za zakonodavstvo u vezi sa upućujućom normom koja se odnosi na Carinski zakon.

Predstavnici Uprave carina, istakli su da se članovi 18, 19, 20, 21 i 22 mogu brisati shodno članu 100 Carinskog zakona.

Ana Raičević, predsjednica, istakla je da član 20 treba ostaviti jer dozvole nisu vezane za Carinski zakon. Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade, kazao je da ako se izbriše član 20 ostaje prostor za slobodno tumačenje. Istakla je da uslov da mora imati dozvolu, te da član 20 onemogućava da neko pred sudom zauzme stav da isto nije bilo propisano zakonom, čime se ne ostavlja prostor za dvostruko tumačenje.

Član 22 – Ana Raičević, predsjednica, istakla je da isti treba preformulisati uzimajući u obzir da će Zakon sadržati opštu upućujuću normu na Carinski zakon. Boris Janjević, član istakao je da nije primijetio da je Carinskim zakonom regulisano privremeno izmiještanje robe, ali ako se ista želi iznijeti mora biti stavljena u neki carinski postupak. Ana Raičević, kazala je da je potrebno da se provjeri šta je to što Uprava carina primjenjuje kada je riječ o privremenom izmiještanju robe, ako ga nema u Carinskom zakonu treba da ostane, ako je obuhvaćeno Carinskim zakonom treba ga brisati. Boris Janjević, član, kazao je da zakon u Srbiji predviđa da se podnese zahtjev, položi garancija, obave se testiranja i roba se vrati u zonu u roku koji zakon predviđa. Ana Raičević, predsjednica, istakla je da članom 22 stav 2 predviđeno prijavljivanje nadležnoj carinarnici, a nije predviđeno da im predaju zahtjev, što znači da nije potrebno odobrenje, već su samo u obavezi da prijave. Dejan Marković, član, istakao je da je dobar primjer u zakonu iz Srbije koji predviđa postojanje garancije, jer se na taj način zaštitila država, a omogućeno bi bilo da se predmetna obaveza izvrši bez posebnih carinskih formalnosti. Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade istakao je da je potrebno dodatno razmotriti ovu normu da se ne bi stvorila neka biznis barijera za korisnike.

Renata Milutinović, članica, zatražila je pojašnjenje da li se može uvesti i shodna primjena Zakona o duvanskim proizvodima. Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da se isti može primjenjivati samo u smislu definicije duvanskih proizvoda, ali da nije siguran da ima smisla uvoditi ga i u vezi drugih odredbi. Ana Raičević, predsjednica, kazala je da smatra da ne bi trebalo uvoditi upućivanje na Zakon o duvanskim proizvodima, jer je cilj da se reguliše zabrana skladištenja duvanskih proizvoda, već da se samo upotrijebi definicija duvanskih proizvoda, kako je i predloženo. Takođe, imajući u vidu da izmjene Zakona o duvanskim proizvodima još uvijek nisu usvojene i da se još ne zna kada će biti, Radna grupa, nezavisno od toga nastavlja sa radom na Zakonu o slobodnim zonama, te da će se u zavisnosti od toga koji prvi bude usvojen zauzimati dalji stavovi.

Milan Kekeć, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da će se elektronski sistem robe i prostorno tehnički uslovi za dobijanje saglasnosti za otvaranje slobodne zone svakako normirati, ali da bi bilo dobro da se neformalno provjeri dio oko upućivanja na Carinski zakon za pitanja koja su njime uređena. Na predmetno se nadovezala Jovana Krunic, članica, i istakla da je zatražila od člana Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine da da mišljenje iz okvira njihove nadležnosti te da, ukoliko član nije u mogućnosti da prisustvuje sastanku, učešće uzme neko drugi. Iako je informisana da će predstavnik Ministarstva prisustvovati sastanku, niko se

ipak nije pojavio. Ana Raičević, predsjednica, pojasnila je da zamjene članova nisu predviđene Rješenjem o formiranju Radne grupe. Međutim, predstavnici drugih institucija mogu prisustvovati ukoliko ih Ministarstvo ekonomskog razvoja zvanično pozove. Dodala je da je, radi dobijanja potrebnih informacija, ponekad neophodno uključiti i osobe koje nisu formalni članovi, zbog čega je i zatraženo prisustvo predstavnika Ministarstva, budući da njihov član nije bio u mogućnosti da prisustvuje sastanku.

Milan Kekec, pravni konsultant Britanske ambasade, istakao je da postoji otvoreno pitanje u vezi sa korisnicima koji izdaju samo skladišta, te da li je potrebno definisati potkorisnike. Renata Milutinović, članica, istakla je da korisnik zaključuje ugovor sa potkorisnikom, te da je potrebno da korisnik dostavlja podatke o potkorisnicima.

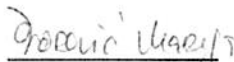
Renata Milutinović, članica, kazala je da ne vidi razlog da u zakonu ostanu posebni uslovi koji se odnose na plaćanja, biro rada, zaposlene i kreditne odnose, te da bi u slučaju tih normi takođe trebalo da se stavi upućivanje na važeće zakone iz pomenutih oblasti. Istakla je da je cilj izmjena Zakona da se postojeća situacija sredi, a to će se postići tako što će se vratiti primjena propisa koji važe u Crnoj Gori, te se nakon toga mogu uvesti podsticajne mjere. Milan Kekec, pravni konsultant Britanske ambasade, saglasio se da postoji cijeli set normi koje nemaju nikakvu upotrebnost.

Zaključci sa sastanka

1. Naredni sastanak Radne grupe u punom sastavu održaće se **30. aprila 2025. godine u 10.00 časova u prostorijama Ministarstva ekonomskog razvoja.**

Zapisnik sačinila:

Marija Čvorović

sekretarka